

א"ש כיון דבזמניו און רגילין עך ותרבה מכן ופושין חיוב
 פירוש על כוונת לא מקרי חשד' אש"ד כזמן כזה. פס סיוח
 שבעתם ת"ח נכרה כהר"ע קרד ס"ד פס זכית ספרל כידוע
 למכ"ס מ"מ אקראי כפולתא הוא און רגילים ככך גם סרוח סווא
 סוואך לברוח מהמם זמא ולבמלס על נפשו וכו' אשר הפלח' מלודת
 שכלי סקלר כזה. ול רוח. ומ"מ ראיס ותפסחי עמו"ח כהגון ז"ל
 שהיס עושה טרידס ודרש על כן נרביס בעוכחה מנולה גם אכרי
 אחריז הכורתי בני מדינתי מדינת גולדל פ"ו הרבה ומקפחי ארתס
 פ"י חרפות וקנסות ופלתה נדיד' שהיו נמנפים מליך שום אשה
 לכ"ש פלר בלי שומר כדתי. וכן ראו לכל ירא אלהיס לפשות עד
 מקיס שירו מגפת. אך אמנס מ"ש הוא ללמד זכות ארך נחפסס
 המלכג רכפ כזה ושאלן לרון חת הכגיס כזה כפונרי פ"ד משה
 וסודי' ועדין ז"ע פל האיסור קאחר הסוג כאלגיס כנגסיס. וע"כ
 לריך לישב ארטו המכנג פ"כ יעפתי ומלאחי מילתא דשוי לתריוכו
 והנה פ"ד הכגיס בלכד עוד לאלוס מלין למולח שריותא פ"ס דברי
 שום' שסוכרי מר כס' און מפמידין פ"ס הירושלמי שסכיו שס
 אמנס הוא כמ"ש שנתתי לבי לדפס ארך נחפסס קולח זו ישראל
 שהיא סיכס ח"ו לכרות ממזרות ישראל אס לא כפונרס שאין
 חשש כלל דבר שאל"כ ודאי לא היו מכריכות פנתן בכל יום לספס
 תקלה וקלון. ולפונר בכל יום פל לאו דלח תפור :

ועד המוס' כפוכה דכ"ס פ"ב ד"ס משום רש"א חתן פסור כו'
 דבדיק מר למחותי האלוף כהר"ע בן מהר"א לפיין פליו
 ועל דברי כהר"ש שס ולא ידפתי אס השיג הוא למכ"ס או לא
 כהס ל"ל אף כי לכאורה דבריהס מנונגמים מ"מ אחר הפיון
 קאס דבריהס פוליס כהגון ואנח לפרש בקורה כי דפס רש"י הוא
 דלמ"ק פסורים חתן וששכרייס וכל כס"ח מחפלה ותפילין משום
 פרדה שמהם יושאון דשיח סכרות וקלות ראש ואון יכוליס לכוין
 ולא משום דפוסק כמלוה פסור מן המלוה . ולכן כק"ש חייביס
 דל"ל כוונה כרבה דאי משום פוסק כמלוה כו' גם מק"ש הווי
 ספירי ורש"א חתן פסור אף מק"ש דסריד פוכח ואל"א לכוין אפי'
 כסוק ראשון ושאר כס"ח חייביס אף כפפלה ותפילין דלח ספירי
 מהמם פוסק כמלוה פסור כו' וגם און סרודיס כשמחה וכסכרו'
 כו' ויכוליס לכוין. ח"ש רש"י והני תנאי לא ס"ל הפוסק כמלוה
 פסור כו' ור"ל ת"ק ור"ש וע"ו הקסו מוס' דל"כ יחייב חתן
 כפוכה דל"ל כוונה ומשום פוסק כמלוה לא ספר ת"ק לפרש"י
 כ"ס ס"ג הא משמע דר' שילח כח להקל יותר מת"ק גבי חתן
 מהמיר גבי שאר כני הרוסס ולפרש"י הא אשכחן נמי חומר לרש"י
 גבי חתן דברג שא"ל כוונה כעו פוסק דחתן חייב כפוכה לכוין פ'
 מוס' דל"ל הפוסק כמלוה פסור וכו' הרא"ש דלמ"ק כוון פסורים
 מתפלה ותפילין וחייביס כק"ש אי משום דס"ל למ"ק דגם שושכרין
 וכתיב מקרי פוסקיס כמלוה ולא כו' שילח ופליג גם כהא אר"ש.
 ולכן פסורים מתפלה ותפילין ובק"ש חייביס אפי"ג דהס פוסקיס
 כמלוה דלח ש"ך פסור דפוסק כמלוה אלא כשליך להסיה דפתו
 ממלוה דפסיק כה ולכוין דפתו למלוה האחרת אז אמריק הפוסק
 כמלוה פסור מלסקריה פלמו להסיה דפתו ממלוה זו ומפסק זה
 ולכוין דפתו למלוה אחרת אבל כש"ל להסריה ולהסיה דפתו
 ממלוה שפוסק כה אס רזח לקיס אחרת ודאי לריך לקיס גם
 באחרת כיון שאין פסק מלוה כראשונה פונשו מזה כלל וא"כ לשה
 יספריכו מלוה כראשונה מלקייס גם שיהס כח' סוביס וק"ל וכן
 מרש"י כסדיח דף הכלל פ"א ולכן ס"ל למ"ק דחייביס כק"ש דלריך
 רק כוונה מפס כסוק אחד וא"ל לוח להסריה להסיה דפתו
 ממלוה שמהו . ולא ש"ך כזה הפוסק כמלוה פסור כו' (ואו
 משום דגם למ"ק לא מקרי כני החוטה וששכריי' פוסקיס כמלוה
 - כל"ל שילח נפי' והס דפסורים מתפלה ותפילין משום דשיח סכרות
 וקלות ראש כחוסס ואון יסיליס לכוין . ובק"ש דלריך מפס כוונה
 שפיקח אריכיס להסריה פלמס ולכוין כיון דיכוליס לכוון כוונה
 פושס ואפילו אריכיס להסיה דפתס משמחותם לאורך כוונה פושס'
 זו ואפי' חתן דפוסק כמלוה הוא און חייב להסיה דפתו משמחותו
 לאורך מלוה אחרת . מ"מ כק"ש חייב דל"ל היסח כרפס
 משמחותו כלל לכונס סוקו א' בלכד) ונג' שילח חתן פסור אפי'

מק"ש דל"ל לו לכוין כלל אפי' סוקו א' בלכד כלי היסח כרפס'
 משמחותו ואוח פוסק כמלוה שמהו וסוקו מלסקריה פלמו לסיה
 דפתו משמחותו . ושוכרי' ושאר כס"ס חייביס כק"ש כיון דלח
 פוסקיס כמלוה ינשו אף דל"ל לכוין אפילו כסוקו א' כלי היסח
 דרפס משמחות' . מ"מ סס חייביס להסריה פלמס להסיה דפתס
 משמחותו כדי לכוין כסוקו א' . אבל מתפלה ותפילין פסורים אף
 פ"ג דלח פוסקיס כמלוה ינשו. משום דמהמם סכרות וקלות ראש
 דשיח כשמחה חוסס א"ל לסס לכוין כרבה אף אס ירלו להסריה
 פלמס להסיה דפסס משמחה און כיולתס לפשות. וק"ל. ולמ"ן
 אפסר לומר דכפוכה חתן וששכריי' פסורים. חתן משום פוסק
 כמלוה פסורים וכו' כשליך להסיה דפתו אפי' קלות. וס"ל לריך
 להסיה דפתו קלות אס יחייב כפוכה כדאמר ססס לפיל און שמהס
 אלא כחוסס וכפוכה המתקס לר' ואון סאורי שולס כדסירש רש"י
 וששכריי' ושאר כס"ח פסורים משום מלפסר דק"ל דפסור מן
 הסוכס וכן מלפריס היו אי לא חדו כסדי חתן ומש"ס סייס כהר"ש
 כך סיומא וסא דפסירי מוסוכה כו' משום דלרש"י דלח ס"ל לפי
 תנאי הפוסק כמלוה פסור כו' ולר' שילח פסור חתן מק"ש דפסור
 רוב שמהו אף אס ירלה להסיה דפתו ולסרות לכוין אפי' כסוקו
 א' און כיולמו לפשות כמו לשאר כס"ח דתפלה ותפילין. א"כ
 כפוכה דלחן סאדי דלח ש"ך לומר און כיולמו ליכנס ולישב
 כפוכה מברוכ שמהו סיה חתן חייב . וכ"ש שאר כס"ח ואס פליג
 על סוניא דלפיל דאמר רב חתן וששכריי' וכל כס"ח פסורים
 מוסוכה וכ"ס ס"ל קשה קוש"י כהוס'. אבל לפי מוס' וברא"ש דלר'
 שילח חתן פסור מק"ש משום פייסן כמלוה פסור כו' ואפי' אס
 יכול לכוין כסוקו א' כשמסן פורה ומפס היסח כרפס . משום
 דפוסק כמלוה א"ל לכפל שמהו כלל אפילו מפס א"כ ס"ס כפוכ'
 פסור משום דלון שמהו אלא כחוסס גם אפילו א"ל כפוכ'
 אירח איהס שמהו כפל קלמ דפוסק כמלוה א"ל לכפל מלוה
 כלל אפי' מפס ממנו לורך מלוה אחרת וכוין דחתן פסור מוסוכה
 משום פוסק כמלוה מעילח שאר כס"ח פסורים משום
 מלפסרייס אי לא חדו כסדי חתן. ולא פליגי על סוניא דלפיל
 דאמר רב חתן וששכריי' וכל כס"ח פסורים מוסוכה . ול"ק קר'
 מוס' . וזכה אש"ל דמוס' מקשו על רש"י כמ"ש דלח ס"ל לר"ש
 פוסק כמלוה פסור כו' וא"כ כשמלח חתן פסור מק"ש פ"כ משום
 דלון כיולמו לכוין כסוקו א' כמו לשאר כס"ח כפפלה ותפילין.
 א"כ יחייב חתן כפוכה דלח ש"ך כך עפמח וא"כ מתי' מתנתי
 דר' שילח לא קאי אלא אק"ש וכפפלה ותפילין מורי למ"ק דשאר
 בני החוטה פסורים מס הפלו ארוכה כזכ דהא מתי' דפסירי שאר
 כס"ח מתפלה ותפילין לר"ש הוא משום דשיח סכרות וקלות ראש
 כחוסס כמ"ש כהר"ש ולא משום דפוסקיס כמלוה ינשו אפי' לפי'
 מוס' א"כ מתי' כופילו כזכ דהא קושיות' פסוסס אי לא ס"ל שפוסק
 כמלוה פסור כו' כדוכתס קאי ועיקר הת' חסר מן הספר. אבל
 למ"ש א"ש דמ"ש ח"ל לכך כראה דחתן און יכול לכוין כלל אפי'
 כסוקו א' כו' דר"ל און יכול לכוין כלל כלי היסח כרפס משמחות
 מלוה (ולח משום דסריד כדסירש"י דר"ל שאף אס רוחס להסיה
 דפתו משמחותו און כיולמו מהמת דסריד) מעילח משמחו וכשפוסק
 כמלוה פסור מלסקיה דפתו ממלוה וא"כ מפורין אקו"ש' מסיר
 כמ"ש לפיל באורך ולהכי סיימו נמי דכחתיי מורי למ"ק ולא
 קאי אלא אק"ש משום לסודות דספירי מוסוכה ג"כ וכמ"ש כהר"ש
 אבל לפי' רש"י דר' שילח פליג אש"ק וס"ל דשאר כס"ח חייבי' גם
 כפפלה ותפילין שפיקח דחייכיס כפוכס ג"כ וע' דמש"ס סיימו
 כהוס' כך סיומא לתמן מ"ש דמשמע דר"ש כח להקל יותר מת"ק
 דליריחו א"ש דכחתיי פירס למ"ק ורק להקל כח לפסור חתן
 מק"ש. וספירות דברי ספיר א"ח כס"י ל"ח וכס"י פ' ג"ל מפיסיר'
 דמר דלק"מ דכס"י פ' פיירי כר' ימיס ויליות כראשונים דפסור
 משום סרד' המ"ס דכפי' וכדתיבא ס"ק דכמותס וא"ל
 לכוין דפתו ואון כיולמו אפי' אס ירלה להסיה דפתו כמו שאר
 כס"ח כפפלה ותפילין כמ"ש לפיל. ומש"ס ככז שס דכונס חת
 כאלמנט חייב כק"ש וגם מש"ס ככז שס דלח ירלה להמיר על
 פלמו פליג כפולתא אי רשאי ליסול חת ססס משום דלריך חשידות
 וחסרות גדול כזכ לכוין דפתו מתוך סרדס זו. אבל כס"י ל"ח פיירי

אי פטורים חתן וכל נביח מחמת שמתח בשואי ווי ימי המשטה
 בנות לאשר ד' ימים ימים וילנות או כשכסל לילה הא' דמו ליכא
 טרדה או שפירסה מרה ופסק הסוד כפיק דר' שילה דלמי חתן
 חייב כק"ט ולא מיפטר מחמת מטה שמתח בו ימי המשטה כיון
 דחיל לטרחה ולהסיה דפחו לבטל אפי' קנה שמתח לנורח סוטה
 פסוק אי בלבד וכמיש לציל לנפש פ"ק ונש"ה לא סוכר שם טובס
 את האלמנה דהסת לא שיך פטור זה דר' ימי המשטה כלל. וכל
 פשטא דלא פסק הטור כר' שילה חף דלכיו הראיש פסק כר'
 שילה משום דנבי סוכה דסיל לר' שילה דחתן פטור מאוכס וכמיש
 הביאו ע"פ סי' פרים ס"ל להראיש דלא כר' שילה אלא כעובדי
 דירושל' וכמיש הראיש נופ"מ משה פסק הסוד גם כהא דלא כווס"י:
 ופו מדפיק חתן פטור ליל אי' בו' פד מיש ד' לילות אם לא פשה
 מפשה מוכה דלפני על ר' שילה דלר' שילה אפי' פשה מפשה
 פטור כל ז' ימי המשטה משום פוסק במלוה פטור בו' ולהראיש
 י"ל דמשום סיפא דלפניי הסם רשבי ורנבן אי רשאי להתעיר על
 טלאו וליטול את השם וקפס הכי. דווקא כהר ד' לילות פליגי דלרדך
 חסידות וחסידות גדול לכיון מתוך טרדה זו. אכל בו' ימי המשטה
 אפי' לר' שילה דפטור משום הפיסק במלוה פטור בו' ולא
 הטריחה לה לסיה דפחו ממלוה כשכיל קיש תימ לכיש ז' רוחה
 להחיר על טלאו ולהסיה דפחו לקרום קיש רשאי דליו ז' רוחה
 ליטול את השם וכמיש דפש מוטע בני לכוון פסוק אחד אלא שלא
 הטריחה חסידים כיוו שפוסק במלוה אחרת וליד לפרד' הי' ד'
 לילות וק"ל. ומ"ש הטוב נשם הראיש כפי' תרימ וז"ל ותיא הראיש
 ז"ל כ' בו' פד וחזן אפי' פספור מכל המלי' חייב כסוכה בו'
 דמשמע לכאורה דפטור גם מקיש בו' ימי המשטה דמינה חייב
 הסם כמיש ריש דברים נשם הרמב"ם דחזן ושאר נביח כל ז'
 המשטה פטורים מסוכה בו' י"ל דחייבי ממלוה דלריי' פודה
 גדול ולרדך להכנסל ממלוה הרבה כדי לקיימי דבה שפטיין
 חייבים כיון דלאו פוסקים במלוה רנבו כשמחזן ואינם פטורים
 אלא מחפלה וספלין משום דשכיח סכרום וקלוה ראש ואין ביטולסם
 לעשוהו וע"ז קאמר וחתן אפי' פספור מכל המלוה שרדך להכנסל
 ע"י קיומם ממלוהו הרבה כיון דעוסק במלוה הוא. אכל לשולס
 כק"ט חייב וכתיב דר' שילה דשם חיל ביטול מניסו כלל וק"ל וע"ז
 דכסי' תריס השפיקה הטור לא שכן הראיש והוא חזיל לשפיק
 דפסוק כר' שילה ולהטור לו ס"ל כסר"ש נ"ה. אם זה רחמי
 וכסון אל לבי לכשיב למטכתי חך נשכה מאפיסם הפנאי כחפס
 מוחלט. ואמנש באשר רחמי יוס ו' הפנר פ' מלורס הכסב של
 היקר כסר"מ סופר שילה זכרוני בו והוסף להפליא שלא השכתי
 לו מענה. אחרתי כיני האי ודאי לאו אורח ארשא להשיב ימי
 אחר דלא י"מא עלי קאסתגרי כקמיס"ת ואף לא כבתרייתא ומשמה
 אני כורת ברית אמנה להשיב למר על דכריו קמא קמא דעמי לירי
 ע"י האפרי. ושבוט הפנר השכתי לפראג מסוכה ארוכה לשואלי
 מהרים חתן הקצין ר' מיכל וויגר ע"ד כמד שככשה מצלי' מה
 דינה להפטם דק"ל לאסור בכד שמתכשל משום דלא בקיאים
 כשליקה כמיש סת"ק ויהי והגי' מהר"י כשי"ד אכל ככבוט מילתא
 דפסיקא אמרו כנוס היה כמתשל ולא כשלוך. וכבר נאלתי בק"ט
 בולדא שאלה זו כפינה ממחומתי האלוף כהר"ג כמהר"ד ז"ל ו'
 ג' פרים ולפי הרמ"ה היא כשאלום הרמ"ס' כריבו ומיטום וככלל
 שאחר הפרט דנשטה כלל מוסיף על הפרט ומרבה הכל אי' מה
 ערך לפרט כלל ש"י הריב"ש כחשובה שלל הכחורים הרמ"ה י'
 להם קושיות אלו ושכאל תכמה בחורים לרמ"ס י"ז. וקושי' זו
 של כלל מוסיף על הפרט וק ריב"י שאחר המיטום מה לורך לפרט
 ולמיטום מקש' תוספ' כביק בשם רש"ם פ' הפרה [ד' יד ד"ה
 שה דאברנ] וכמו שיהי רגיל רש"ם לפרך דשמת י' דבר שלא
 היינו מרי' מכלל' אי' לאו דנשטה כלל מוסיף על הפרט. ובה
 אלא כפי סוד. ישיבתו ה' בנן רטוב. ואויבו עשניו לקטוב כיס
 אזהב נחמן בגלי וסתון. זה כל סימני. כלל תמיס נחם הקצין
 מ א י ר ש ט פ ר י נ

רשאי ליקן לדרכו דלא חזרם רחמנא שלא משלח רק באם ילמ
 ליקח הנשים. ונשפטי' מן הדא דלמפי' ליה בגמי סוף חולין כמס
 אכשי' רלוסום וכמסס הרמב"ם והביאר כסוד ושי' סי' ריב"ס
 וכמס ה"ז משלח ואם לא שלח אינו לוקם. ובסוף האנפיות שרי
 סדרי ביאים זה פי' זה ופי' רש"י וסכחיון ליטול הסמטוים ר"ל
 דרשי' ס"ל דקאי האכשי' גם כהא אם טפל האם מעל הכי' כמו
 איך האכשי' שלפניו וחזרו רק דלמפי' הוא דלמיש דפשוט כרובי'
 על סדר ביאים אחת עובר בלקחו האם אפי' שגמיה כבי'ם שאין
 כאן חילוי' גשי' כאן כיון שמתכוין רק למחטוים ולא רנה
 בפליוים מלוח עסס ע"ה ה"ל הפליוים כמלים וחברים ומי'ו
 גם הרשבי"א הכין דברי רש"י כן רק דהשיג על רש"י דיון דתפל
 האם אפי' לא יטול לא פליוים ולא מחטוים הא סק אגד הררי
 נוסל את האם וכו' ולפי מיש ליק דרשי' ס"ל דודאי אם לא רנה
 ליקח לא פליוים ולא מחטוים עובר בנטלו האם כמו כסדר ביאי'
 אחת גשי' כזכיון ליטול מחטוים לבד ה"ל פליוים כדבר אחר
 וחזן. מ"מ דברי הרשבי"א נכורים ומתיישרים על הלכ. גם המוס'
 הרנישו דוחק של סי' רש"י לכן פרשו דלמפי' הוא אם מוצר
 ליטול את המחטוים קודם שילוח וא"כ לא אכשי' ליה אכשי' זו
 לערן מלקום דפשיטא דליו חיונ מלקום כמילים האפריחים או
 הכי'ם בשים מקום ואינו רק מימרא דרב ייחא דלסוד לנזום כבי'
 שהאם חונם עליהם סוף חולין ומקפא י"י משלח משלח את האם
 והדר את האם כמ"ס סוף לך ונ"פ אינו ענין שצובר כהא על לא
 תקח והאכשי' לפי' האוס' רק את כי' ליקח המחטוים לא לפרך
 מלקום והרי השי' חזר כל האכשי' יחד וכן הרמב"ם וכמס על
 כלס דלפיר אכל אינו לוקם. ומצי' כן דחק רש"י לפרש דגם
 אכשי' זו קאי אנטילם האם רק מפני שאין דשאו על הכי'ם
 הפליוים חף שדעמו ליטול המחטוים נעשו הפליוים כדבר אחר
 או כבי'ם ממומים או של פוף סמא כמו שפירש לה כמאם הרשבי"א
 רק דרשי' ס"ל דה ג"כ דוחק לפרש כמתמם השי' קי'. אכל השי'
 סבר היה שגם דפ"ה רש"י הוא כדעת המוס' שאינו חוזה ליטול
 האם דהאכשי' רק את רשאי ליטול ביאים המחטוים וא"כ היה
 להשי' לכתיב שרשבי"א רש"י ירד למונת רש"י שחרי דדברי רשבי"א
 מוכח שהבין דפ"ה רש"י דמיירי שטמל האם כמובן לעצמן והוא
 האמם שזאו פ' פירשי' ומדוקק שטמל את נכחיון ליט' לא
 המחטוים לשון את שמשע שר"ל שככשי' עיירי דהאכשי' לא שו
 היא האכשי' גם לשון נכחיון מה זה כוונה דה"ל לרשי' לצימר
 את יטול או רשאי ליקח המחטוים שזאו לשון המוס' שסם ודאי
 פרשו כן ומאז נופ"י מוכח דלא ס"ל להמוס' דרשי' נכחיון
 לפירושם. והנה לדעת המוס' שפרשו דבריהם דהאכשי' הוא את
 רשאי ליקח המחטוים מוכח שאינו מתייב להיטפל את ימלא קן
 ליפור דאי ס"ד דמתייב מה אחי' לי' שיקח המחטוים הא לאחר
 שיטלם המחטוים פשאר האם רוחם על הפליוים ומתייב לשלח
 את האם אי' רשאי אחר שנטל המחטוים ליקן לו כי' לא ינקש
 דבר כי' אם הביאים המחטוים וכשי' הרמ"ה מקום על פסר סי'ה
 ואינו כרשותי. אלא של"ש גמיש שם גמי' דקליט פ"ב כי' יקרא
 מה ס"ל לפי שגאי' שלח משלח יטול יחזור כהרים וכו' ס"ל כי' יקרא
 במלורס וא"כ כפי' דשמען שלא יחזור כהרים תימ' כמלורס משאב
 דמי' על"י ליקק לה ואי' ס"ד דליכא עלי' חובב מהיכא ספי' לן
 למימר שחזור כהרים שחרי אפי' כמלורס יטול להימי' וליקן לו.
 גם על מה שכחנו דלס נטל הכי'ם משאב האם אינו עובר רק
 דאינו רשאי כמיש ר"י ממשמאום שלח את האם מסיקא והדר
 את הכרים סיקא לך משאב את עבר ולקח הכרים מחילה ושאר
 האם לבדה חו' אם אחי' אינו משלח את האם רק לוקח אינו
 עובר שחרי חינה עוד על כרים וא"כ קשה אם לניך לאם לדבר
 מלוה לילדת או סהרת המלורס יכול לפשות ככשי' ולמה סקן לא
 יטול אם על כרים אפי' לטבר כהא את המלורס ואין לוגר דלא
 יטול אם על כרים סקן ואח"כ רשאי לבשות כחונת דכשיכנא דפשיטא
 הוא למה יצטרך אפי' לא חסר לו לקיים מלוה אחרת ולא יצטרך על
 זו וסם דקמי' איצטרך קרא שלח משלח לזה י"ש כהגי' דהאכשי'
 לאוקפא ריבוי דקרא כבשר ושקלה אי' דנטלה ע"מ לשלח משמע
 דחולת זה לא מלינו נטילם האם רק כהכרתם גמ' ולי' ולפי'
 מה

סו שאדה

נשאלתי אם כי יקרא קן ליפור לפני איש כשה
 אם מתייב פכים לזוקק לה לשלח את האם או

בחדושי ש"ט חזקן משפחתי מ"ס [וכנסתי בן שם ס"ק ס"ז חבל
 אם כבוד בשפר ח"י יוסף בן שמשון שלום לו כיו"ל בזה וכו' ולאו
 חבולי מלמח קא מסהדי פיין מה שפשיג השי"כ על הרשעה
 ולפדי דמיד בש"ס חמנה שבשער קא מסהדי ס"ל שאין העדים
 מקפידים וחוקרים כלל על שאר דברי הפל דבר וכו' דאין חותמין
 עד שיקראו כל השער ועל דבר שקר אינם חותמים מ"מ כאשר
 הנה כותב אני פלוני הכהן סבורים מה שהוא כהן ומאמינים לו
 ואינם חוקרים אחר זה. ומעשה בכל יום ביריד' ש"כ"ב ממרחק
 מקבלים קיין וחומרים מה שמש וכרמיים ושהם כהנים. גם
 כבכ"כ אם יקראו לש"ט ע"ס פגמין קוראים לאופן לכהן אף שבימינו
 היו מעלין ארוב מזה לכהונה. ומה דפשוט לן דמעלין משפחה
 ליוחסין הוא גשום דמי' ח"י פלוני כהן לא גרע ממשיח לפי פגמו
 אף בלי הפדלח עדים כלל ואף דהרב נשי"כ דחה לזה מ"מ הר"ן
 ככתב כך להדיא. ומה נספרו דברי רבינו נשי"כ דאם כדבריו
 דאין העדים חותמין על מ"ס כהן רק במחוק סיוסוף ל"י דמעלין
 למרומה משפחה גשום דמחוק ומה י"ן ומה יוסף השער וז"ו
 הלא דע כהן זה שגלה להפלונו למרומה אם מחוק הוא אם
 לא. וימחל על הרב דמימי' דברי הר"ן ולא הגיח בפסח דבריו
 ומה שהביא הרב ר"ח ממי' הר"ן על דברי הרמב"ם ופגמא
 דמלמח לפי שאפשר שהסופרים סומכים על גשום בני אדם כפי
 שכן מחזיקים וכו' ר"ח לא יסבור הוא דמדרי' הר"ן זה הפגם על
 מ"ס הרמב"ם דלמ"י בלשון עדים הוא מספקא ל"י משפחתי אם
 הוא לכהן הנה לא ילך לפגם זה ואם כדברי הרב גם הוא
 לשון הנה ועדים חתומים ילך ע"כ לסברא דמחזיקים שהוא כהן
 ודע שכ"י בש"ס פסם קא מפני' ל"י אם מעלין משפחה ליוחסין
 ולא פלוג בין לזה למלוח ואפי' דנקט ל"י השי"ב בלשון לוח י"ל
 דגשום א' מעסקר נקט השי"ב בלשון ח"י פלוני כהן חתמתי נקט
 השי"ב גם במסקנא הכי וכיו"ל בזה ככתב הרב נשי"כ וכיכ כסוד
 ח"י ס' ג' פלוני כהן לזה מנה מפלוני כהן ואחר דק"ל דבשער
 ש"ס בו קצין ח"י שיכיר כלל שם המלוח ואם יאמר ראובן כתב
 וקנו ממני שאני ח"י לראובן דר יעקב הכהן סופרין ש"מ דלא
 נחבר כלל דברי ה"ט" אפי' מלך החזקה שהרי אינם יודעים
 ראובן דר יעקב מנו ואין לחלק כלל בין לזה למלוח. ואפי' הוא גם
 לדרי' קשיא ח"י פגמין משפחה למרומה כגם של מלוח. י"ל
 דדברי הנה הם עד ח' דק"ל דמעלין ע"ס עד אחד למרומה מ"מ
 כאשר קשה מי' דמי' מעלין משפחה ליוחסין אם גם חלילה קאי
 הא ח"י שיכיר העדים כלל את המלוח כקוט מיהא דאף דסאדי
 לא חתמו אשיקרא (ועוד הא תירא בירושלמי נאחזים העדים לומר
 פי' חתמו ופי' לא חתמו ופי' חזלא פמימ' ש"כ ופי' ש"כ
 ס' פי' ס"ק ל"א פי' מ"מ הם מאמינים בדברים שהן להלואה
 לדברי לוח ואלוה ויפה ככתב הרשעה שאם כבוד ח"י יוסף בן
 שמשון שלום ח"י זה ס"ק דאפשר שסבורים היו שארבו ח"י ול'
 חקרו אחר זה וכן דעת הרמב"ם ואין כאן מחלוקת משנה. ומי'
 הרמב"ם שאפי' מדברי העדים פלוני כהן אין מעלין ככ"י הר"ן
 דטעמא רי' משום דיש לחוש שם דממו חזקה וכן כהן כ"י
 להשום דברי חכמים אף כי היה מקום לומר טעם הרמב"ם דיש
 לחוש דדברי העדים הן לפי מ"ס להם הנה חבל מ"ס החוס' דנשי'
 יוסף בן שמשון חמרי' חבולי מלמח קא מסהדי הוא נגד דברי
 הרשעה. ומי' ל"ק כלל מה שהקשה החוס' לדעת הרשעה דס"ל
 דדברי עדים הוי ס' ועד כאן לא פליגו רק דדברי לוח ואם כן
 מי' שם יכתבו כהן ר"ל בשער שיכתבו העדים אחר לנו פלוני
 הכהן ולא ודאי חבולי מלמח קא מסהדי. ק"ל נלפע"ד. ואמה ידעת
 אשר השכחתי לך על כי אגדתיך לפנים ומעשה לא תקיה עוד פשוט'
 ממני על שום כתב עד שהדעי' את חמתה הוא שפלה על דעת אדם
 להסיר הפגמה שכתבת ומי הוא זה ואיך הוא אשר מלאו לנו
 לפשות בן וכזה מנה השקט שאין כותב רשען ממני דיש וכוונתך
 הפירו.

זקופים קמן יחד ומפני שיש לו ולחשבו נפשות גדולים עליו אף
 כי הוא בן ח' לא ייחזקו לשכב חוץ לחדרם רק עשו לו פריסה
 קטנה להיות פמחה לשכב שמה בלילה ירוב הימים וכפרס כיום
 השנת הבן האכזב עומד ממטמו הבקך אור ושוכב עם אשתו
 ומתגנב פמחה כי קצן באכזרו הוא ולפעמים יזן שם פמחה
 ויבי היום והכ"כ נספ ליריד ברחוק מקום קלח ותור לביתו וירא
 והנה במו הקצן אינו בא אל מטמו בבקך בבקך כפגם נספס
 וקרא ארובו אליו בבקך ולא קם ולא זע וידבר אל אשמו הלא דבר
 הוא קראו את יבנה אליו ולא רחמה ואמרה כי כבר הוא בן ט'
 והיא נחמה עליו שלא יבנה ונחת האיש על דבריה והפליד זה וכנער
 ואמרה אשמו אגיד לך האמת מה שפשה זרע מרעיש זה תמול
 שלשום שפח אללי בבקך השכס למטמי וקאחבו בין זרועותי ודמתי
 וכאשר הייתי שוכב פרקין פלה החלוף בפלייתו של בעל ודחה גופו
 בקושי אבר נגד וכו' פתאום והקלתי כבילה רבה ודחתי ממני
 ככז גדול כי היה מוטל בין יריכותי עד שגל ממעתי לארץ והכתיתי
 עוד מאד ואמרתיו לו לך לפחול המדברה מה פשית ולא השיבתי
 דבר רק ככה כפי רבה וחמה לח"ש על דבריה וקילל לאשמו על
 קללותי והכאפה לבנו ואמר הוי כפילת מה תקפדי על בן קצן
 כזה כי לא דע מאונסה רע וי"א גם היא תשיב אמרה בשפחה
 שלא יבא עוד אל מיטתה כי הרגישה נשימה כאבר חי הקצן.
 הכפל חר ומחבל דבר רק האשה ספרה דבר אל אחותי הנשוא'
 והיא ספרה זה לבפלה וקחה הכפל בר ארתי' גיד לגיפו כפל
 כפל האשה שלא דבר ראה ונרץ שאלה חכס לך בא ח"י
 דמציית שלי' ושלתי כדת מה יעשה. ושלתי אם הוא כהן ואמר
 לא ואמרתי דמעתה אין חשש דאשת ישראל שנאנסה מותרת לבפלי'
 ואין לך לזכר לגבי דידה גדול מו והכי מוכח ר"ס הנפ"י סוף
 דרי' משי"כ אלו היה כהן היה לך לפנים ולפני ולפנים להחזירה
 לבפלה דען היה הכנסת פטרה שהיא הערלה האוסר בכל העריות
 כמבואר שם וכ"כ רמ"א בהגיה ש"ע ח"ה ס' ק' שש"י כדבריה
 שז"ח בפלה פלה חתובה לדבורה אם היא נאמנה לו כ"ש פה ש"ס
 רגלים לדבר כמבואר בש"ע ח"ה ס' ו' ס"ג וס' קט"ו ס"ז לכן
 אמרתי על מפשה ששמעתי שיגשה במרומה רוסיה שהתורה אשה
 לפי מותה שגשגת אשת איש שם פלוני ואחי' חרס לבויה שחיב
 בנלה להולאה וכן בהי"ק פ"ס התורה בפול משי"כ בנדון זה
 שאחובה היא ודאי מותרת לבפלה (מלבד הספק אם היה כאן
 הכנסת פטרה) ואפי' לפאקס דס"ל דכתי' חדה אדה מנו כבאגיה
 ר"ס קשיא שאני הפס דעברה של ד"מ והרי יחד לאוריית' משי"כ
 כאן דקמ"י שפשה בן י"ב ל"כ שוכב עם אמו בקירוב בשר ואף
 ע"ס ש"ל דשפחה שלא כהונן כהה שלקחא בין זרועותי ויריכותי'
 והרבה לחבוק ולנשק ולדבר עמו דברי ענינים מ"מ לא אבה
 מינו פלה דיתיה ישינה דאי כפי שפקה גם מה שריחקה ארובו
 ממנה ונסבחה לכל יקרב עוד אל מקטה אומדנא דמוכה הוא דכל
 דבריה חמת ודק. ומותרם היא לבפלה ומפני שהמעשה נפלה ונורה
 יש בו מוכחה לננות ישראל שימחו מלפשות כוחם ובאלה בנינים
 הקפטיים ילדי שפאטיים ככתבתי אלי לזכרון וחולי ארפיטו אם
 יגמור אלהים בעדי. כ"ד הפירו :

יארד חיים בכרך

עג והנה חזרתי והשכחתי להרב הגאון על דבריו (ע"ל תשוב'
 סוף דף ל"ח ע"א) כי מ"מ בשם הר"ן והיה לא נפלה
 מנגד פי' שחרי הכ"י סתם דבריהם כפי' ר"ס קי"ג ובמקומות'
 שאין חסדי'ם וכו' רק ש"ל דלא דמי דשם אין הספס רק לפי
 פי' דמפני דבסודקאות אין ענין המפשה היתכב דבר סתם דשיחא
 רבים וכפרט באריות סודים לכן יש לחלק ולומר דוקא בימינו
 שלא היו שושין והיה נפשה להם כהיתר כדמוכה מהלכו שוכח'
 דבגמרא סוף ד"כ (וב"ל דלגודל הרגלם בך אסרו חז"ל בכל גזוח'
 אף שהיה מקום לומר דבדלות לגוי ג"כ כהמה שרי וירשתי' ש"ס
 שמתן פה לומר אפי' אית ליה כהמה יחשוק נצ דחביבין פליהן
 כהמתן של ישראל רק דאי' גם נבי הקרבה לע"ז יש חשש שיקריב
 שיהם או יחא ל"י ע"י כהגשום ישראל והא ודאי ליתא כדמוכה
 כ"ק דע"ז ד"ו ע"א) משי"כ ענין היחוד שפקרו מפני שפי' היחוד
 ב"ל

עב כד הינא כשכחתי בראי סיפר לי בני ירא וחזר
 מקרה לא פקור שארע לו כי יש לו בן
 כ"א

כלי רוח יתקשרו יצרו ולא ידע מזה איש ומדע שטרי גם יתור אשה עם ישראל אחד או אשה עם שנים ופריצי אסור אספי דטולרי מטעמיך אלא פ"כ משום שהוא דבר שזנזטה ולכן מרי דפריצי לא ירסנו ויהטרו שריסם וכן נגזר אפי' אשתו עמו לא חסרסם ולא מרחם כלל משום שזנז לכן אין להלק בה וע"ק הרי גבי גזירות חז"ל ק"ל אפי' בטל הטעם הגזירה קיימת (וזה קשה גם על חילוקי גדולי הראשונים דורות הקדמונים בין דורות אלו בקלמ דברים) וא"כ חלילה נקל כהם יינם שלא היה הגזירה רק משום כנותיהם ויחוד דלית חמור ספי דלאורייתא היא אפי' עם ישראל (אלא דניג דמלאורייתא לא נאסר רק ביחוד גמור רק דחז"ל חמרו דאין אשתו משחרמו ואפי' כמה גנים אללו רק דלי"ט דה"ל להשי"ם פי"ו דלי"ו לתוך קך דשמאי והלל גזרו אף כשי גנים ואשתו עמו . וי"ל דזה דוחק דסתם אחר גזרו על כנותיהן ומי"מ קושטי דמילתא דמלאורייתא דוקא יתור ממש הוא והוא לבדם ולי"ט מקרא דמסית דנ"כ מסתמא כסתר כקראת רק רז"ל אסרו גם כתרי כשרי וזני פריצי פת של כומרין דלא שייך חטות אסור ככה"ג ש"ע ר"ס ק"כ ולפי מ"ש הרב נחיר בזמן הזה דלא שייך חטות כשום עין וכשום גר. ורואיני שהוא פוסק על שני ספי"ם וספי"ם באשר הרגיש שאין כשום אחד לבדו ממש ה"ל דלא שכיחי וה"ל דמטעמי ולא זה וזה ש"ס כה"ס רות חיים כי טעם דמטעמי גם בימיהם היו מטעמיך בלי ספק על ש"ד. ומפני כך ג"כ לא היה שכיח. ועוד ר"ל דלא הקילו הרין וה"ה רק כחשד רביעה שהוא מלך טלמו דבר נחשב והלכה נשייחם ואינם חשודים בה וזהו סיקר הטעם ולכן לא זכר היה בשם הרשב"א טעם דמטעמי ור"ל אפי' בלי מורא עונש. ולכן לא זכר הב"י בש"ס לטקל גבי יתור ישראל או ישראל"י אף ששנים יחד כפי"ו זה. על פי א"י מחוייב בדברי הראשונים שפטי שפיקר מחזיקתו מהם ונכרחים אנו לישא וליתן פמסם ומפני שגשא רידן ג"כ טעמות ועמנות בשלנו ואנחנו ערודים מאד על המהיה וקשים מחזיקתו ואריכים אנו לשלוח כשינו אליהם לישא וליתן עמיהם וה"ל קצוב שאין הליכור יכולים לעמוד בו ומהו נחפוט הסירו אפי"ם שגאגת אינו מותר בלי כ"ד שיתירו כ"ש יתור שהוא מי"ה דבר שאפי' אלי"ו אינו יכול לבטל כמי"ם המוס' ס"כ דע"ו דלי"ו ע"ה ופי"ב מי"מ ממילא מפני רוב הוצרך נחפוט ולא ראו חכמי דורות למחות מפני שראו שאי"ל לעמוד בגזירות אי"נ יתור ולא הוסי' והפטר דפי' חמור ממון משא ומתן ילכו בלי ציווי בעניניהן וכבר כ' הרין דכל מידי דלא מפורש בתורה לא מחיין בידיהו הוכח כשי"ע חרי"ת. זה הוא טעם פירוש הדור בהו ויפסיק גם ליתור אכס"ם פמסם דהוג'ן היתר ותו לא מירי :

יאיר חיים כנרך

ובענין דיבור מוס' כסוכה ש"כ ככב הגאון הג"ל מה שנראה לו זה לשוני בעיוני שינון שלי :

עד סניית

המוס' דיה חתן פ"כ דסוכה דכ"ז ע"ה לפי מ"ש הרב מהרש"א דתי"ק דרב שילא דחתן וש"שכריו פטורים גם סבל המלוה שכתורה וס"ל דהעוסק במלוה פטור מן המלוה מדמחלק בין חתן לשושכריו ומה דפטור חתן מקי"ם משום דסרירי ולכן מקשין התוס' דלרב שילא יתחייב חתן כסוכה ומשמע דכתחן פטור וכו' פי' דמשמע דרב שילא לפטור חתן ב"ל לא לחייבו כך ה"ע לפיני הרב מהרש"א פי' התוס' ובסוף דברי הקשה על דברי התוס' שמתה שפי' רש"י לפיל טעם פטור דחפילה משום דבעי כוונה ודחפילין משום קלות ראש ולא אמר משום דפטור במלוה מה מוכח דגם ח"ק ס"ל דהעוסק במלוה חייב במלוה לכן הכריע מהרש"א כפי' בשל המאור דס"ל דתי"ק גם רב שילא ס"ל העוסק במלוה חייב במלוה ותמה אני לשי דעתו כוונת התוס' מ"ש לכן נראה דקסבר חתן וכו' אבל שאר בני החופה יכולין לכונן וכו' והנה לפי זה גם רב שילא יסבור כתי"ק דס"ל דעוסק במלוה [פטור] וא"כ למה יתחייבו שאר בני החופה בקי"ם בלי להמוס' טעמא דפטור חתן משום שאין יכול לכונן ומיפוק לי' משום דעוסק במלוה גם למה חייב חתן בקי"ם למ"כ . והג"ל בזה

שכתובי' ס"ל דאף למה דק"ל העוסק במלוה פטור מן המלוה היינו אם כשיעסק במלוה אחרת יתעל ממלוה וכמי"ם התוס' לפיל דנ"ה שלוחי מלוה וכמי"ם הבי' פי' ל"ה דכותבי חפילין דפטור ר"כ מיירי ככה"ג יפ"ס וא"כ לכן נקט ח"ק פטורים מן התפלה ומן החפילין משום דל"ה להחזוין בחפילין ולהשמר מקלות ראש משי"כ בשאר מלות למה דק"ל מלוה אין לריבין כוונה ואפי' למיד לריבין כוונה כל דכו היא ללאה ידי חובתו ולא פטירי דאפשר לחתן ולשוכריו לטול לולב ולחזור לשמחתו ח"ס כסת"ך מ"ש משום דנטי למחדי ואמר ר' זירא אלא חלבי כסוכה ותרי בחופה ח"ס ח"ק וחי"בין בקי"ם דאפשר להם לכונן כספוק ראשון וכשהיה מופסי' לא יבטלו משמחתו וא"כ לפולס ס"ל לח"ק העוסק במלוה פטור מן המלוה אם פי' השניה יש ביטול ראשונה בגון שייכת כסוכה משי"כ ר' שילא דס"ל חתן פטור מקי"ם ושוכריו חייבים ס"ל לרש"י דלא ס"ל העוסק במלוה פטור ופל זה הקשו התוס' דתי"ק דתי"ק דלדידי יתחייב כסוכה ות"י הש"ס משמע דר' שילא לפטור חתן ומרע דלתי"ק ס"ל ג"כ העוסק במלוה פטור מן המלוה רק דחתן איי לכונן אף שסוק ראשון משי"כ שושכריו יכונו ויחזרו לשמחתו. וכן נראה סברה כל העוסקים דפטורו כתי"ק דחתן ושוכריו חייבי' בקי"ם ופטורו ג"כ ה"ל דכותבי חפילין פטורים מקי"ם דלדעת בשל המאור פליגי אהדרי ולמאי שכתבו ח"ס שפיר דלמסקנת התוס' כ"ס ס"ל דהעוסק במלוה פטור מן המלוה אם ע"י שיהי תכבול ראשונה וכן נראה מסוגית הראש"ם מ"ש ש"לכ שילא ושוכריו לאו פטורים במלוה הוא לקח טלמו לנד אחר דלא נהירא ומ"ס דתי"ק ח"ס מקי"ם נמי פטורים לא ידעתו מאי קשיא ליה דפטמיה דרב שילא בקי"ם כמו ח"ק דנ"כ כשהיה ק"ס מסני' ש"לכ כוונה רק פטור אחר. ופטור הראש"ם הלכה כר' שילא ולי"ט לפטור כל ז' כמו כסוכה וסתם מחתימן עד מ"ס ותו לא גם כנ"ח שם ופעמי"ח ל"ח ופי' ודויק ל"ל .

יאיר חיים כנרך

עה מה

ששאלתי ממכ"ח לחות דתי"ק הקלוש דנ"ה חתן פטור מקי"ם אחי"ה טעמו דלא כדעת מהרש"א כי דרב הוא רחוק מאד בעיני להבין כן ברש"י ובתוס' והמעיין בהר"ן פי' היש יראה להדיא דתי"ק נמי לית ליה העוסק במלוה פטור מן המלוה לפי שי"ת רש"י. פי"ב אחי"ה ח"ה דברים שמתנו יב"ל דנרי"ה על כהן ודבר פטור הוא דכתיב בלמורה מיירי מאחר ישואין דע' הר"ן פי' הי"ן דכשתם ישואין אין פלוגתא כלל דחתן פטור מקי"ם דממטעי' כתיבך פרט לחתן . וכן הלכה מרוחש בשראל מלי"ה ראשונה עד מ"ס חתן פטור. כסתמא מחתימן דנרי"ת . אך הפלוגתא הוא אחר ישואין ובעילה כדעת הרין . אך הטעם של ח"ק הוא בדליתא בגמ' לפיל מי"ו וז"ל חתן פטור מסוכה כל שבעה משום דבעי למיחד ולמיכל כסוכה ופרך שם וליכלו כסוכה וליחדו בחופה . ומשי"ן אין שמחה אלא במקום סעודה. פכ"ל וקש' שם הא פריך ערבא לרי"ך הלא היה טוב להם דלא ישמחו ולא יבטלו מלוה סוכה. ולריבין למימר דעיקר מלוה חלוי בשמחה לשמח חתן כשבעת ימי המשחה. וא"כ הוא הטעם של ח"ק דעיקר המלוה חלוי במשחה ושמחה. ומאוחה שמחה כמש"ס לבס כנשר וי"ן כ"ה סברות וקלות ראש שאינם יכולין לכונן בחפילתם וש"ד דשיכור פטור מן חפלה אבל בקי"ם הפסוק ראשון ומן מש"ס כה יוכלין לישב דפתן אבל שאר עושקי מלוה שאינם כחפלה לח"ק חייב דחי' אחרת לח"ק שאר עוסקי מלוה נמי פטור אי"כ למאי מחייב הח"ק השושכריו והחתן בקי"ם דה"ל כולס עוסקי' במלוה כיהו וא"כ חז"ל ח"ק לחלוק בין ק"ס ותפלה . אלא ודאי הטעם כמו שכתבתי . ור' שילא פנר דאין המלות תנוי ככה"ס לשמח חתן דכשתם החופה ימנע מלשמוח אך החתן שהוא פטור כשמתח יתור משאר בני החופה לפיכך פטור מכל וכל וכו' וז"ל שפיר בלי גמגום דלתיבא דר' שילא דסבר דמלוה אינו חלוי כשעודה ממילא נמשך בה דחתן חייב כסוכה. דה"ל לפיל חמתי"ן דטעם של פטר הוא דאין שמחה אלא במקום סעודה וכסוכה אינם יכולים לשמח וליתר שם. וא"כ חלילה דר' שילא הדרן קושטי' . וכל הגמ' לפיל דעיי"ן קשה וליכלו כסוכה וליחדו בחופה וח"ס חתן ושאר בני החופה

הנה

ישראל לרוב קדושתו ולגדול חסידותו חסם כל לך חומרא וכל דבריו חמורין כמיש למעלה ודעתי נפשי שאני כדאי להרהר וכיש להשיב על חסיד מאררי אבל האוראה ברורה חיל והרין פשוט לכל ישראל אף כי הגאונים הרב הכי והרב רמיא הרהבתי לפגוד מנגד ובאמת גם בשקלא וטרי של הרב בעל חסיד הדבר מוכרע לעמיד להיתר שאפי' לסכנת רשי' דסיל נבי רחיה חין סכנת בלא נקב דוקא נבי רחיה שדרכה נכך לרוב ליהותי' כפי רשי' אבל לא מסתברא סכנת האחרת לומר דאפי' נפי' ריי וריסם דיש סכנת בלא נקב מודה כשאר איברים דיש לומר מי' אפשר לסכנת דריאה שי' כועה דכשירה כמפייס או משה שנתפחא כדמוכח כדעוסי' דריאה הסמוכה בנמי' דמי' ובהי' לדין דממענין בכל סכנות אפי' בשלל כסדרן אי' חף מדמין סכנות כל האיברים לסכנות דריא' היה לנו למתק בה אולי חתק ומי' שארית ישראל לא יפשו פולה כבוראה כשאר דקין שנסרפו דאף בעל חסיד לא אסר רק כנסרפי לדופן או למקום אחר וכן נמרה כהי' דהוי כמו סכנת שלא כסדרן דליה לה דיקוחא כלל מש"כ הוי דקין דמינה ייחי אפי' נסרך מקלה לקלה הוי כמו סכנת כסדרן דהיינו רביתייהו וכשר לכל הפירושים וכהי' מחלקין בין נקיבת עורות דיושע זה שלא כנגד זה דטריפה הואיל דעפי' כי' נמדה לי' מש"כ כהי' נבי רחיה י' לומר הואיל כשריאה עולה וירדת תדיר לא מלא' מנוח עפי' סוף הסכנה להנתק ולעשה נקב לחוכו וכן לדעת רשי' שרי מודה כדמי' רביתייהו וכשר כאיברים דמינה ייחי הקרום מתחזק ואפי' בעל חסיד שאינו מודה בזה מי' מודה כדקין שנסרפו להדרי דהוי כסוכה דריאה כסדרן וכשר ואף דיש מקום לבעל דין לפסק בנסנה כי מאוד לטרדות הקטוי עם טרדה המועד קלתי בלשוני מי' חמילת הדברים כל רבוחי שוים לדבר זה ואני אמרינן להיתר לאחרים ומי' אינו מאשים למי' בזה רק מחוקקי עיבותי' לירא ומרד לדבר ה' וכל כהי' לאו כביעת' כדמחא הוא וכל הנס לנו כבוראה לא נאה ולא יאה ובה קלי' למילין וברכות וגילין חילין מני אהו' :

יאיר חייב ככרך

שאין מלמדן לבעל היין לומר אי מאמין או שיאמר אי מאמין חשי' דלכח מאמין לו ואפי' שלא בעד לו כמס ימי' אחר המעשה הלא נתן למחלה נכונה ומקובלם על עלי בעד לו חייב - אבל לולי זה לא היה מספיק להאמינו בננו דעפסד שכרו כי סיקר שבר המשרה לא היה בעביל שימור היין רק בעביל שאר לרבי כהי' המרובים ולכן לא ירא ולא חרד המשרה שיפסד שברו כמי' שלא ידעינו כמדוד גם אין ההפסד מרובם כי' בזמן היום דיי' אחר כהגאה והיל' דמי' שנות שוככו שלא לשמן כשי' לדעת האופר כפרק הדין. וכל זה אכחוהו כחות שפירין במתק שי' ביד המשרה ואי כפי' היה מרשה לננו לשתות ממנו. מש"כ חותו חיות שכבר מכר לפני שהניד העצרת ודאי אי' נאמן לאסרו על בעליו שאינו כדור ושפיר פלגין דיבורי' ככנסהדין סיד כי' ור"ד יוד [ע"י חשי' קיד] והא עדין טפי שבי' החיות הם נפרדים ושמי' ענינות נפרדים ואסרתן ושם משנה אחד הוא ומי' פלגין דיבורי'. ובאשר כל הדברים אלו לא נהנו לכתוב מרוב פשוטות למציין כשי' ופוסקים אמרתי' לחדש בו דבר שחלם לא בעד המשרה רק על חיות אחת גדולה שנתסך ומכר בעל היין חלו' לזיש אחר ולקח חין למתק חותו החל' לפני שהניד העצרת מאמשלה בזה היה מקום לשאל אם יחא פלגין דיבורי' הואיל דקיל' בזרי גופי' פלגין כדמי' כשי' דבי' פי' סיד קלד' . או דלמא ייחא דלא שי' ככהי' שום ענין לומר פלגין דשם חרי גופא פלגין דיבורי' חרי גופא המעשה יש מרין גופא כמו פלוגי' בא על אשתי דהוא ואחר מלטרפין להורנו כי' יש לומר שפלוגי' בא על אשה אחרת וכן פלוגי' רבנני' לרובי' מה שאין כן כדקין דין אי' אפי' לפלג דיבורי' שהרי חיות אחת היתה ואין פלגין בין קלחו לקלחו דכתיב או נגש או לא נגש. וקיו' הוא מי' כבי' שם כהי' גופא לא פלגין אף ע"ש דאשר ללייר חילוק לומר שגירשה היום מי' לא אצריק מי' כדקין זה שאי' לתת אשכחות לחלק ואם היינו מדעין נדון זה להסוה דבי' דבעל אחר נרשתי' את אשתי לשבער היה נראה כאן להסוה גם יין הנשאר כי' שם פלגין רב מארי' ורב זכיד חיא פלגין וחיא לא פלגין ופי' רשבי' דלא פלגין ומדלא מהימן לשבער לא מהימן גם להכח ואף כי' לא דיבר שום פוסק הלכה כמי' מפסי דאין קיל' בכל גוונא בעל שאמר נרשתי' את אשתי אינו נאמן ומסקנתה השי' אפי' להכח וכי' טור ושי' חיה ר"ם קני' מי' היה נראה משה דמקשה השי' על מיד' אינו נאמן מש"כ מדרבא רבי' ומה קושי' דנכדא אנכדא קרמית מכלל דסיל' השי' כמי' לא פלגין וכדמי' ליה הפי' שהוא חד גופא (והיה אפשר עוד לומר דאיה לומר כמי' פלגין מפסי' ששארו כתיחא כדמי' אבל אין זו סוגיא לדחות דברי' חזוהא מהלכה מפסי' קשיית' הסו' דלא הקשה כשי' כמו שהקשה באמת כשי' עליה מדרבא וברתא ורודה אי' לומר כמי' מעלתה הקדושים דאין כאן חיתא ואפי' קושי' שהרי סוגיא זו הוסיפה על דין פיטור מינום שהדין מכלל אחר אצריאו ואי' גם כלי' נאמנות דכעלכה וכול' לפרש לנעין יבוס או נוס לפי' אות' אשתי וריל' אחר שאמר שגירשה למפרע גרע שזינה אחר זה וכן דקדק הרשב"ם ע"ה בפירושו אם יבואו עדים אקרי' קן שי' בדי' למפרע . מש"כ אחר שזינה ודאי אינו נאמן לומר שגירשה מקמי' הכי אפי' היא מודית להליל נפשה מש"כ אם נוס בידה בלי זמן ודאי נאמי' הוא והיא לומר שגירשה אפי' זמן רב לשבער כמי' הסו' בניטין דיי' שי' דיה משום כח החיות ואי' לפרש שם שחפה אם ידע שזינה ערס יאל' הקול ממורא קן יאל' הקול דמלכד דוחק הגדול גם הוא נסתר דשם זכות בעדים והתראה מיירי' כמי' חוספות שם רפי') ולכן כשם דשם אמרי' מדלא הימי' ליה לשבער לא מהימן ליה גם להכח ואינו נאמן לגמרי' הי' נאמר כדקין דין ואפי' הי' בעל שרי' אבל באמת אין ספין דמין לשם אפי' היה בעלי' והיה שזינה או גירשה. אי' מאמין דלא היה נאמן דומה לשם כמי' כפי' הרשב"ם ויל' כיון דלא מהימי' ליה בגירוש' למפרע וכי' והשתא נמי' לא גירש דאי' לא עפין אלא גירוש' למפרע הי' כדקין זה וכשם ששם לחומרא אמרי' קן הי' כאן לקולא (אף ע"כ לא דמי' דשם חומרי' מחלקים ואפשר להסלות על דמין שגירשה לשבער והיתה פטיה בשזינה

עז ראובן

היה לו משרת נאמן כזה שיש ולא נמלא אהו דבר רע והיה לו חין לביחו מרחק גדול על יין ומפתח של המרחק ביד המשרת והיה מביא מן המרחק לפעמים יין לסעודה כגון כהי' גם הלך בכל יום א' למלאות כל החיות המלאים כי' נחסרו קלה בכל שבוע כדעו' ובכל חודש פסח אי' או לעת הכורך הים לו אומן גוי מיוחד המתקן חיותיו או נרקבו או נשכרו עקלים והמשרת הלך בכל פסח עם האומן. הנה יומיים לפני ריה הניד המשרת דרך וידוי לכהי' שלו הכיל' ואחר את חטאי אי' מזכיר נגד יום הדין כי' ביום כי' תחילת חודש זה הייתי במרחק עם האומן ושמי' קול המון כרחוק ורלתי' כעלה החולה לחוף הרחוק ואמר כי' יש שריפה ברחוב פלוגי' ורלתי' עתהס לראוי' עד שבלתי' לזכות רחוב וכראושי' כי' לא גדלה המדורה חורמי' למרחפי' והרגשתי' שהיה האומן שבור וכשפתי' עליו וכי'חש . ואחר זאת' בדקתי' החיות ומלאתי' שמי' חיות המוסלנות במדה ונטעם שהיו חסרים כי' לערך מרה מה שאין בדרך כי' יום א' שלפניו יום א' מלאמים עד פיהם ושאר החיות היו עדיין כמעט מלאים וחשפתי' ומלאתי' כד גדיל עדין מלא חלו' יין וממורא כשם לא הברתי' עד עתה כי' לבי נוקפי' ומרד אי' מיום הרין הגדול אמרתי' לסניד לך לבל אכשיל' רבים ויעבור עלי' מה ולא אדמה שדעיני' במדד כי' מחמת כבלת' השריפה רלתי' לראות וכשכח ממני' לפי' שעה הי' והנה חיות אי' משתי' חיות היל' מכר כהי' לאיש ישראל בקהיל' רחוקה ממנו קרוב י' פרסאות והשני' עדיין במרחק. ילמדתי' רבינו איך דין שמי' חיות היל'. והנה כדבר השאלה הלא לדין נתקן ייך ידוע כשי' וכפוסקים וכללם הרב המשכיר כיד' סי' קכ"ז ואיני' ידוע לחדש כדקין דבר שלא נזכר שם שהרי' הי' עם גם בשעה שאמר שנתסך היין כידו וברשותו ונאמן ובאשר הדברים ירבי' מאד שהאמת אהו והנפלים מאמינים לו ליל דבי' מודים

ומאן ולכן בשביל חקנה הכסים תקנו עוד שמוכל האשה למחום דרך כלל אלל מדי קרין של קניי כפלה וואו לא מחייב לשלם ומפני כך הוצרכו גיב למקן שלא יופיל שום קרין זולמ שני גיב ס' ופ' וקיל לכן ודאי על פס'ד דלא שרחה לא מקנו ששאלם מכסובתה ואפ' לו הוא כשפ'ד בקרין הרי קרין כסובתה קודמת ומלך הדין כסובתה קודמת מש"כ אם הספ'ד פליו לפי קרין כסובתה ולפי שפ'תאה וכן לפי הלקוחות מלך הדין פס'ד קודם לכסובתה כדן שטר וג"כ טורף לקוחות כי חסומם הדיינים כשדי קרין פ' ופי דמי ומפני דמילתא דלא שרחה הוא ואין בזה פקטות מלוים וכסים לא ככלל בתקנת הקבל ואפי' אמ"ל שיש להספסוף בזה לפעין לקוחות וקדימה לכסים מימ ק"ל ככל פסק יד המקנה על הסחומה וחזר הדין לסיי' כגי"ש בשו"מ הרא"ש . ואכאזי איכא למידק על מה ולמה פשיטא לרז"ל דפמד דרין סדוף משאל מלוה בפ"ם שגרי רז"ל השו"ה דברייהם ולא חלקו אפי' ידע הלוכה והפדה זו במלוה פ"ם וכמ"ם ואפי' הלוה לחבירו לפי עשרה דולרי מפרסמא מילמא כספן שאמר ר"פ ביבמות דס"ו וכסובתה ר"ז פוק ליימי לי עשרה ואומר לך וכי מ"ג לא פלוג רבנן ה"ו י"ל דלהוק כח הדין והביד צלירוף דק"ל איך ליה פשוט דליו ככלל בתקנת חכמים שאלוה ע"פ לא יבנה מלקוחות משום שיראל דלקוחות אחר דמילתא דלא שכיח הוא ואזולא לפי מיד שיטבוחא דאורייתא ודוק והכללפשיד כבבתי :

יאר חיים בכרך

שאל גר דרק אחד תקיק המשפדס אם מחוייב להחזיר גביה בגנב מישראל בנימוס :

עמ ודה

אשר השיב לו הנס אחד בגמ' בפרק החולץ פירא תפסי מה גרים בזמן הזה הפוליס ואמר ר"ח שהוא בשביל שלא קיימו זה מלוה והשיב עליו ר"י גר שנחגייר כקטן שגולד דמי וכן טעם אחר ומשתיח מזה דכל פנידות ששקה כהר לא יזכרו עוד וכו' ומש כקטן שגולד לפיין זה אכן במוס' בפרק בן סורר דפי"ב דמירא בנרייתא דכן נח שהמים אם ישראל או נח של אשה ונחגייר אם לא כשפני' מיסתמו להחמיר חייב מימה וכ"פ הרמב"ם בפ"י מהל' מלכים מ"ד והקשה הסו"ס מהא דגר שנחגייר וכסבו שיש לחלק בין דיני אדם לבין שמי' ואיך ודאי מחוייב להחזיר הגולס. מימ גלי"ם של דברי הסו"ס שאף שכן אמר מיינו כמה דברים שספור מדיא וחייב בדיש ככר"פ הוכנס כי ירבה אלוה מלגוס בדיני מש"כ אמ"ל דיש בשינוי העניינות חילוק להסיך בדברים שנינו למקום כגון אם לא מודע הדבר שחטא הוא כקטן שגולד מש"כ אם ה"ס יודע שחטאו לבד וחייב עלי' בדימותו בן נח שאלר דיו ואיך ה"ס גזילה שהוא בין אדם לחבירו אפי' לא נודע לאדם הלא חבירו יצ"ק עליו לשמים וככה"נ אין פשוטה ויח"כ מכסר עד שיראה חבירו מימ קשה לומר דנדי"ש זה בן נח שנחגייר כקטן שגולד ואין עליו פושט כלל ואכן קטלין ליה והכי מקשה הש"ס בפ' הכשרתין דפ"ב פ"ב מיהו י"ל דשאיני הסם דמשיקרא רחמנא פטרי' מש"כ זה שנחגייר בשעת משעה מפורס בן נח ואומו משעה אלו עשה ביהדותו היה ג"כ חייב מימה לכן נשאר בחיובו מימה מיהא דוקא אם אינה חמורה ממימה שנחגייר בראשונה ולפי זה אם אכל אכר מן החי ואיכ"כ נחגייר לוקה רק די"ל דלמא גידלא חמירא ממימה ככסובתה ולי"ם . ויש להחמיק הענין כבוד טעם כי הפנין שגר שנחגייר כקטן וכו' מפני שקבלם שול חמורה ומלוה מכסר על כל מוטבם ה' אשר פשה [כי בנר שח' גוי טורף בנורא שולס פסקיין] כמו משונה משלי"ם כאלו פשה איתו משעה ביהדותו ועשה פשוטה לכן לא יופיל לו גירוסה בדבר שחייב פליו מימם ב"ד כמו שלא יופיל ג"כ בישראל פ"י פשוטה. מימ באשר טעם ישראל לא נוכל לדנוז במימה ב"י גם לא להחמיר אם מימם ישראל חמורה וד"ק וק"ל. נקוט מיהא דלא בידו גולה וסי' גביה דהוי ג"כ אביריה דגול וג"כ טבל למסמו מכל טן הן כמי"ם ספי"ם נחשבון שלשים מלוה של ב"י חייב להחזיר מש"כ אם בידו אביריה ישראל ללא נחמיה בנימוס או ריבית וכב"ג ודאי פסור והכי מוכח בפ' הריבית דפי"ב פ"א. וי"ל דמקבלין הגזילי

מדיו אם ישיב כמו שמקבלין מישראל אם אינו גזול מפורסם. ולא שאל השואל רק על גזילתו לישראל ודנוי פשיטא לי שא"ל להחזיר ולי גי"ם אחר דקיל בישראל דאסור לגזול או לגנוב מגוי ואפילו כבר נגזל וגזל חייב להחזיר שכ"פ הרמב"ם רפ"ב מהלכות גביהם ובה זה ולימד על מי"ם פ"א מהלכות גזילה יחזור שר"ל חייב להחזיר והכי מוכח ממ"ם שם פ"ז מ"ז דגול כוסי חייב בקרן ואינו חייב בחומשם ודוחק לומר דחיוב הקרן בל לו מפני השבועה (ימזה גלי"ם של גביה רמיא בליה רי"ם כ"ח) ואיך י"ל דה"ה זה שנחגייר אחר שלטוהו זה בעוד גוי חייב ג"כ להחזיר אחר שנחגייר רק דאפשר לומר הואיל דבאינו מפורס ישראל ליי"ם במלות חמורה רק חיוב מימה לכן גם אחר שנחגייר לא רמיא פליו מלוה חמורה דאינו מלוה רק לכי ישראל והכי מספד ח"ך אם בכ"ג ישראל מגוי חייב דמימ מלוה חמורה הגול על ישראל הוא וחייב להחזיר ח"ך לגוי. [ודעריו כוונים] :

נלם הסרוד יאר חיים בכרך

וסח ספר שנחגייר שרה לשני בניה בלא"כ והיה ביד לוי :

פ זכרון

פדות שהיפה פשיטו וכו' בשם וכו' נחודש אלוה שנס פכ"א אך אחם ודק שנחגיירט לנינו כמר לוי חלי בית שלו השומד בקיק וירמי"ש וכו' פס כל מיריו וחוקותיו השייך לזומו בית אהאום ארפא וכו' וכל מה שמחייב לזומו הרים יסיה לנינו כמר לוי הכיל לחלוטין אכן הומנה במלוי גמור ממש ככל דיני הסנאים שלא יחול פליו זמן גביית חוב הכיל כי אם שעה אחת לפני מיתומו וזו יחול גביית שטר הכיל בכל עזו וסוקף אכן הותנה בלם יבא בנינו אחיו כמר נפסלי י"ז לדור נקבלתיו יהא מחוייב בנינו כמר נפסלי לרזום ולשלם לנינו כמר לוי הכיל ברי"ו כסף כפי שויה הח"י הביית יסיה מה שיהי' בימי' ההס ואם יסיה שנינו לוי יבוא לדור נקבלתיו אז יהא בנינו כמר לוי הכיל מחוייב ליסוף לחיות נפסלי בנינו לרזום ולשלם ברי"ו כסף כפי שויה הח"י פ"י יסיה מה שיהיה ואם שני אחים אינם יכולין לזומו לדור נקבלתיו יסיה הניב לשיי"ם לחלוטין בן הומנה היום מלוי בק"ם בפועל ממש ומנכסיו נתנו לנינו לוי הכיל ד"א קרקע וכו' כולהן יהון אחרתין ופרדלין עד שימנא כל מנוקסיו ותנאיו הכיל וחומר שטר זה קבלו עליהם כמר פלוי הכיל ולשמו מרם שרה כחומר כל שקרי חובות והודלות וכו' וכל הא דניעיל הומנה במלוי בגזיר' לכל הלוכ"ו וקנינא מן היקרה מרם שרה וכו' :

והנה

שטר הכיל היקס על בנח מחובת כמר לוי שקבנר דיתמו סם זוגמו בכסר ודחקתו השעה וירד מטה מטה וליה משמשון חמשים זוזים ועל זה עשה שטר לכמוצו בליה ובא"כ אחר כל אלה כמה שים כספך כמר נפסלי ודבר באשמו וקבנר דיתמו פה נקבלתיו ולקח חוקק שירודם ורולה לחיות כמשמעת שטר הכיל ומפני כך לכן לא לאחו פטורים על זיתויו שהיה לו גם החצר שטר הכיל לאמו מהבית הכיל כי רביו ממ לפני כמה שים והחליטו הניב לאמו בכסובתה וכן דר נפסלי סם אמו בנים כמה שים ועשה בל משמשון בשפ"ה וביקש לטרוף חלי בית שהיה שייך לכמר לוי כי שטרו קודם לרזוי כמר נפסלי לכמר לוי וטוען כי הח"י הביים משוטנד לו משום ההלוואה וזו היה ח"י הביים ללוי ומרם שרה ט"שינה שמועלס לא זכה שום ח' מבניה בבית הכיל או בעמקלמו רק בהשחייכה עגזה בבית זה לבני' כמשמעות השטר והסרפון יהיה שעה לפני מותה ואם לא זכה בנה לוי בבית ממילא ג"כ לא כספוטנד לבית דיד' גם מה שירלה בנה נפסלי אה אחיו לוי כרין עשה אחר שכך חזר בשטר ועל מלוי זה נכהה בימה ללם ואין לבצר על זה :

והנה

אף כי ד"ם לא ידעמו מימ לנפסלי דהדין סם מרם שרה אחר שלא בל כמר משמשון פליו רק מלך פריפס לקוחות ומשעה ראשונה עד פמה ועוד היום מרם שרה וכנה נפסלי דריס ומזחוקים בבית ודאי היה כל מפרשר המבקש לטרוף הביים לרין להכיל רחיה שהביים בחוקק לוי כמבואר בדברי הרמב"ם ומיימי לה בש"ס פ"ס ק"ו ג"כ נפרע שלא בפניו ומראה דה"ס נפרע בפניו אם אין ידוע רק דכפרו מסתמא ידוע לכל שסם שלו כי הוא מזחוק

לכתובם להאי גברא דפגמא בו מו לא משפטנד כפלה להאי גברא מדדינ שריי מפסה כפלה לא חייב לה כלום ולא היא חייב לחבל כלום ומפסה דינא כמובר שפיה ריבול למחול ועל זה כתב הגם פלמך רלובן שריי חייב לשמטון מנה ומכר לו דמי חובו שטר שיש לו על לוי עבך מלמס וכו' אין רלובן יכול למחול לחייב ללוי וכו' ומלך כפלאטי על זה הלא נדון זה גבולר כפלוגתא כג"ה ס"י ס"ז וספק הש"כ גופי' וכיפ רמיא דלוי' יכול למחול ומ"ש שם ש"כ כמ"ק פיה וז"ל מיהו היינו דוקא ככחייב פלין ללוקח בלאו הכי וכו' לא ירדמי לסיף דפסו דודאי המעיין בחוס' ומרדכי נ"פ האשה יראה דקאי על מ"ש דלס אמר לוח על שטר שידרו אמנה הוא אינו נאמן ופוקי לה כש"כ לאחריים וכדרינו וכו' ע"ש כג"ס ד"ס פ"א וקדשו כמ"ק ומרדכי להימן כמינו דאי כפי מחיל דהמובר שפיה למי שהוא חייב לו רק דהנה' רמיא ס"ל דמשום דמכרו למלוה דר"ה לא גרע כמו דמלוה מדהוה מקצי הכי וכו' דכשאר עובד שפיה יכול למחיל ללוה משום דכשאר גוף הלוה חייב למוכר כי אינו יכול למטר רק שיפסדו כמ"ש ר"ח מ"מ כמובר שפיה למלוה דר"ה דכבר כפספד לוח דר"ה למלוה דר"ה מדרי' מה שפכרו לו לא יגרע כמו רק שיהיה השטר ביד מלוה דר"ה - ומה שכתמיק פליט כ"כ המשל והעליה שאלער שירויח הקונה שפיה של מלמס כמנה אין זה ראי' שעל כן יגרע בה הקונה אחי' הוא מלוה של המוכר ויכול המוכר למחול כאשר אין כאלו עיני' לר"י דלדרכה אחר דנוסף עוד על דכפספד לו לוח דר"ה מד' נחן עוד השטר ביד המלוה אין לו עוד שום זכות כגוף ומחון של לוח דר"ה וחי' ומחול ודאי כפכרום יש לפקסק מ"מ ברור דרעס כג"ה רמיא כך היא. ומ"ש כמ"כ שחייב לו הלוקח בלאו הכי אין לו שטר ומ"ש שירויח הקונה הוא תשוב דיכול להפסיד אם כשל דינו פני ואלס וחולה וזקן וכמ"ג אבל שיפסדו המוכר לא גם לא משפנד כלל שעי' קנייתו השפיה יגרע בה מלוה של המוכר ודוק ואינה כגוף הדין לא נתיי מה דפ"ט להש"כ ומתפוס מ"ש כמ"ע ברך אפטר מ"מ אחר שלא היחוק השטר כג"ד ויולא מפחה ידה אף אם לא היה חכר כשטר שום סמלי הייה כאלמנה לומר אענה הוא או פרוס הוא והיה אם אחרת סמלי היה המנהיב כא"ס ידלה כמר אשר לר"ת לחיו לוי יהיה שלו נאמנה וכל זה גבולר ומדוקדק כר"ס מ"ז כג"ס והוחק כר"ד וכמ"ש הש"כ. וכ"ש עמה שכתב סמלי זה כפי' כשטר זה ס"ף ענתה מלח שרה והולח הנותן יכול להפסדו שלא יחול עליו שום שיפסדו כמבולר ס"י ק"ח ס"ג וכן מוכח גבי דינא דר"ג גופי' ס"ס פ"ז ופ"ט ס"י רמיא ס"ז דהיכף שנכתבל סמלי הנמנה נהפגלה כל המנהג וה"כ מי שם פה לשמטון לפרוק או לפרטר על ח"י הכיח שלקח כפלי מלוי אף אם הונח שהכל ממנה נעורה וקנין גמור הלא לא זכה לוי רק ע"ש סמלי זה שיחזור ופסלי אם ידור בקהילה וישבו לרעות לחיו כג"ד כסף דומה ממש למ"ש הרמב"ם וכש"ע ס"י ר"ז ס"ה. ומ"ש וביקש אחר העם לומר שישכע כפלי שקנה ח"י בית מאחיו לוי ופקסק עוד דדוקא שווה דח"י הכיח לא נהייה דמבולר כמ"ס ס"ה שכתבנאם הכל כונן לחי' הטובה וכל מנין עם חלמיר ישיכל דרעס הנותן לא היה כדוקא רינאי כסף לא רינאי דברים דח"י ימא דוקא גני' כסף לא זכר ולא כסף וכן שנאלר דוקא כפי שוויה לא כפחות אף שיחנה' כמר לוי דמנאי איכפס ללותן כזה ומ"ש כר"י כסף וכפי שוויה היה לטובה כנה לוי שלא יחויב להיח זכותו ככ"ס לחיו אם לא כר"י כסף וכפי שוויה מש"כ אם נהרנה כסחות (ואין השכל סובל כלל לומר שפי' פרטורו של שמטון יזכרה כפלי לשלם דוקא כל דמי ככ"ס מלא לא כשחות ולא נחנס כי מה ימן ומה יוסף לו למפרטר זה אין אלו רק דברי היחול) או כמנס מי מעבד אחר דהוכנה מתיקולא הלא קיל כפי' הכיזקן ממנה כמב' פ"ט דף כ' והכי ק"ל וכה"ג אמריק כסמלי פ"מ שמתן דהיה אם כפי' סמלי וכן חסן והיה דמי חסן וכמבולר כל זה כפי' רמיא ס"ז הג"ס דכל מקום דלא מספנד קפידה לא אמריק דקפיד כלי' ע"ס. עוד דיקש לומר דסמלי הלו המכר כשטר אינו כסמלי כגוב"ד גם לא סכר כסוף השטר כחומר כל סמלי וקניינים רק כחומר כל קניינין וחי' יל דהמשנה קיים והסמלי כסל כמבולר ס"ס רמיא

וגם זה הכל מ"ג סמלים ח"י שכתב נכסב וכל הא לזיל סמלי כסמלי כגוב"ד ומסממא ק"י על כל חכרים כשטר לא על דס"ד ל"י לבד ועוד אחר ש"י סחם סמלי אמריק מסממא סמנה כסמלי גמור כדק"ל ס"י ק"ה ס"ה הג"ה ודף דר"ס ר"י כג"ה וס"ס רמיא ה"ל משמע דדוקא אם חכר כתיקון חכמים או כסוגר כל סמלים וכו' היינו כדלכא רישומא לפיטו כלשון השטר כקנין הסירות או כלשון סמלי כלשון סמלי ח"י מספיק ודוק וכן לומר כך לקיים דברי חכמים יחד דלא יסתרו אהדרי ועוד אם כסל סמלי של רינאי כסף וקניינים המעשה של נתינת ח"י הכיח ללוי יקיים ג"כ המעשה של נתינת חזרות ח"י הכיח לכמר אשר כשיטל לדור כקבלתינו. עוד דיקש תוהה לומר ד"ס כמנהג כסמלי ל"ד אסמממא אחר דלא כי כ"י משכשו וזמרתו שנס זה הכל מביא ע"פ"ס הא' הוא מ"ש כסמ"ך דלמריק. וסמממא סמנה כסמלי גמור כסמלי גוב"ד וה"כ אמריק מסממא סמנה כלשון המושל ומשכשו אף כי שמה נהגו לכבוד ככל השטרות משכשו אמריק הקנין סודר היה לכבוד כמנהג המדינה וכמפורס' ס"י ס"ה ס"ה וס"י רמי' ס"ס . ואם תלמר ששטר זה כג"ד היה ככסמלי סמנה כסמלי מעבד להף שאין השטר הלו שטר ממנה כלל הוא' שכתב כלשון הסמממא ואם כדכרנו פ"ה אפטר לומר דהק"ס היה כמנהג וספירא דלא ידע לחזוקי כרזי אין זו קיטיל כי לא אמריק סמלי זו רק כדבר שרטי וכדבר שנשמש סמוך השטר ולא חכר והמנהג לכתבו וס' ח"י לא כסמממא מ"מ רק כאלח' שהכל ממנה וסכר משכשו מ"ש לומר שמה שמי' הסמממא הוא נתינת ח"י ללו סמלי סוד וסמ"ך ונמנוס ראי' כלל . וגלבר כל זה אין מוטל לאסמממא כסמלי רק אם ע"ס סמלי נותן המנהג דבר לאחר י"ל דלא גביר ומקנה הנותן מש"כ פ"ה אה"ל כתיבן המק"ה כתיבנו ללוי לשם מנהג מ"ש ח"י אכן הוספה וכו' אינו ממנה כלל לכמר אשר דלמא דלמח' היה אסמממא שרי לר"ך לקוות ח"י הכיח מאחיו ויראה כר"י כסף ומאי איכפס להמותן כזה שריי אינו רק סמלי פ"ה אינו לחיו ועוד בריר לן דלא מקרי אסמממא ח"י אם ידוע ויכר כוונת המנהג שלא יקיים שכנגדו או הוא פלגו עיני' ההוא ולא יתקיים המעשה והיינו פ"י מלח אסמממא כמ"ש סמ"ש ס"י ר"ז ס"ק י"ז כגון אם לזכיר ולא אצטר וכו' סכר היה שלא להזכיר וכן המעשים אה שטר וכו' סכר היה שיבא כמות המנהג וכזה מ"יירי כל המעשים כפי' ר"ז (וכן העלוה את חבירו על המנהג כפי' מ"ג סמ"י) וכי ס"ד דלמח' המפקד"ש מ"מ שידבר עלי' לשלשון ה"י אסמממא הא ק"ל דיבר עלי' היו מקורשת וכן סמלי גוב"ד אם יפכרו ונתנס לא היו אסמממא מפני דודאי דמח' האשה הייה שידבר עלי' ושהקדש דמח' מרזייה היה שיפכרו ויקחו נתלמס מסכר לירדן בלרן הגלעד וכזה אולא חתימה הכיח סמלי גוב"ד כדן אסמממא הכיח הש"כ שט ס"ק י"ח וחי' מה מ"קס לומר כסמלי שהמנהג אם יבוא כמר אשר לדור וכו' שהוא אסמממא וכו' סכרה שלא יבוא לדור. ואין לר"ך עוד לירד לחילוקי דר"י בין מה שידרו או כיד אחר או אין כיד אדם כלל כי לפ"ד די וואטר כמ"ש לסאוס פה הסדבר ולא כיתרון הכשר חזקה חילי' יגבר. וכל הא' שקלל וטריח לא היו רק אם שרה או כנה לוי קסדי וביקשו לכסל פרטורו של שמטון על ח"י כיה ה"ל מש"כ ח"י לא קסדי ולא רלו להשיב אין לשמטון אלא פרטורו על כמר אשר ופרטורו סמלי וסומד עד אחר פקידים שרה כהא דמניח מכר האב מכורים עד שימים וככפי' ר"י ס"ג וכל מה שכתבתי אינו רק בשורש הדין שנס אחר סקירה מרה שרה אין לשמטון זכות כתי' ב"ס ה"ל . גם ברור כלהיים שר"ך שמטון פרס כל לסמממא לוי לר"ך כי זולת ג' סמלים המכרים ס"ס ק"ז ג"כ הגמ"ש שלא כפריי איכה למימש עוד סממ' יש נכס"ס כ"י חורין ללוי וח"כ אין לשמטון לפרוק ח"י הכיח בין מדר' נחן בין כדן לקוחות אף אם היה הדין עמו אלא י"שכע לוי שאין לו כמפורש ס"י פ"ז כהדיח ג"כ דין ד"י נחן ואף כי כסל ש"כ שד' כ"י כנה מ"מ מורה כדלכא פקידה ללוי וואה מרה שרה כדן דין וכן ג"כ לקוחות ככפי' ס"ה ס"ה וס"ה כמר לוי אל"ס וכסל ארוס וח"י לסמממא כדן כל כמה דלא כסמממא לא יכל שמטון כ"ח לפרוק לקוחות כמבולר שם סימן ק"ח ס"ג וסמ"ס

המכנה הקדום קיים ומימינו מדין שליח לומר דבגמ' ח'מ ס"ס
 פלג' וע"ש בשי"ב במקור הדין ההוא וגם שם חדשמי דברים נכונים
 ע"ה וכדין מליט בנאלי ומקנה ביד ששיר וקיס אחי נאטעל
 העצם כפירשי' ס"ק דב"ה ד"ה ובי' ח"ט פיה דמשער שני מ"ב .
 והנה לפי גשון השאלה דשאלנו קדמינו הוא מאי דסיימו דכבר
 היה מיקון ומכנה שיתן היואל מן העיר כדי ערך נתינות ג' שנים
 ועתה יבקשו כפי ערכו וחלקו בחובו שנתחייבו הקהל ולכן היה
 נראה לכאורה שהדין עם הקהל והיכולת בידם לשנות ככלום אחר
 שנתחדש הדבר שזכנו לתבות ורואי ארי שטוב ויפה האיקון
 האחרון מן הראשון כי התיקון הראשון אין לו שורש ועפ"ה לא
 נעמרה ולא מסברה כי לפי הגזק לשון השאלה לא היו הקהל
 חייבי' רק כך קנו למבדלשורי וא"כ אין להקהל על היואל רק לפי
 ערך מטעם ההוא. משי"ב מיקון הגמי היואל אחריו כדי חלקו בחובו
 היות מיוסד ע"פ הסברה הנכונה דשואפין יניחו בני העיר אכן
 בתנאי שהחובו נפשים בהיו' זה היואל כבזק העיר. ואם שכל זה
 סברה הוא וזכו ג"כ הריב"ש ס"י חפ"ז אף כי י"ש לי מקום עיון
 עם נתי"ש שפטי' המכנה עם שיתן היואל ג"כ חלקו בחובו הקדומי'
 לביאור לשם מלי' לפעון שלא ידע במהגס ואין זה ברור לעמיד
 רק י"ל דמסתמא ערס שזכנו למוד הקהל חקר וידע מהגס איג
 סמך וקיבל פני' לעשו' מהגס אף שיהיה ורואה מהא דק"ל כח"ה
 ע"ש ס"ו בהג"ה ובח"מ ס"י ס"א ס"י"ג וע"י ש"כ עם אף כי ק"ל
 הקהל מוחזקים ומלי' למימר קיס לי כמבואר בח"ה ובהג"ה ע"ש
 ח"מ ד' בפרי"ד מקיס . קוטק מיהא שפירשן היואל חלקו בחובו
 דבר כיון ומקובל הוא ולא ר"ל שאם הקהל חייבי' ע"ד משל פשר'
 אלפים ועוד כל הקהל מאה אלפים ועברו של זה היואל ה' אלפים
 שיהא חלקו ח"ק וכך ייתן מממנו שהרי לא יונח שריזים לפרוע
 החובו. הרי לא יגבו הכל לפי ערך רק ג"כ לפי ראש הדין לשליש
 ולרביע כראש הנראה ופספסא רק יחשב אלו יגבו עשרת אלפים לפי
 מהגה הקהל כמה בא לחלקו וחלי ג"כ בממון הולאת המעות לזורך
 מה הלוו ארוס הקהל ובעשיר בשפסא הולאה והעני וכן בהפ"ך
 הוא דבר שצריך תלמוד ועי' שו"ת חוט השני' ס"י מ"ט ואין להאריך
 כי לא נשאלתי על זה וגם מה שהארכתי שראש כחון לעניינינו
 היו רק לנזח למבוקשיו. ואפי' היו כבר חובות הסס או קמתן
 על הקהל זה כמה שנים וכן כבר ילאו כמה ב"ב בהמשך זמן אומן
 שנים ולא נתנו רק בערך נתינות ג' שנים והוא מיקון הקודם מ"מ
 מלי' אחי' ישרי' לומר עד כאן סבלנו ואפפי' שלנחמתינו היכל זה
 דווקא בהג"ה עמלמן לא במנהג ע"פ מיקון חכמי העיר מ"מ גם
 בנדון דידן נהי דתקנו ע"פ חכמי העיר זה התיקון כשפירין לא
 היו חובות מימ' אחר שגלו עליהם עול החובות לא תקנו ואם גם
 אחי' הגנו תפלתן הנה עולו ומלי' גם יחיד למימר עד כה סבלנו וגם
 פרינו וטובי הקהל. אבל אחר העיון הראוי בדי"ח כשאקהל רואים
 לתקן מיקון כלל ועדין לא נחברר שיש איזה ב"ב שגילה דעתו
 שרואה ללאת משי"ב כשכבר הסכים א' מהם ורואה ללאת לאו כל
 כתיבהו אחי' יתאספו כל הקהל באחד חברים ורואים לשנות מהגה
 הקדום ולחדש מנהג אחר אף שהוא כדים ומן הראוי כי נופעים
 בדבר ותובעים אף שמוחזקים הם לא ידעתו מה קיס לי דעלי'
 לחימר וכמי"ס מהר"ם ס"י ק"ד אקו משום שהם רבים גולגלי' יניהו
 קיו מתמי"ש שאומר דבר הלכה אחר שבה מעשה לידו דלחן שומעין
 לו וכחנ"רית והוכיח מנ' מקומות דשירושו כשהת"ח יגפ בדבר
 כבתי' עי' הערל דע"ז ע"א כתיבו רמי"א בהג"ה ב"ד ס"ס רמי"ב
 והם זה בדבר הלכה הבודד להתגבר כ"ש לתקן תקנות הבדיות
 מלב ע"פ שיקול הדעת . ואין להקשות על זה הרי צרוב תקנת
 הקהל בדבר נוגע אל' י"ת יחיד' כבר וה"ל איך נופעים שאני
 התם הולאל שהתקנות התם הם לתכלית קיום הקניון והקהל גם
 הוא שיהי לכל עפ"ה כגון אם עושים מיקון לתת מס ממעית נכרים
 או שמתון לעיר אף שעתה ידוע מיומי הם שיש בידם מעות נכרים
 או שיש להם חון לעיר מי"ז גלגל הוא החחר בשולם פשימים שכי"ב
 זה מתחזק בפק ופשימים זה ועוד שיש עוד תקנות הל"ל עוד כמה
 תקנות הנ"ס לחובי' לאחריים לא הרי זה כהרי זה ומפני כך נמרו
 לאשר ולקיים הכל וקמרי' אהדי' משי"ב זה הר"ה ללאת והוא
 מילתא דלא שכיחא ודבר היואל מן חייבו הקהל לא מלי' הקהל לתקן

תקנה לחוב זה היואל ואני מתחזק עם הקהל מקרי מוחזקים
 לענין מעות נכחה שישן זה היואל מהם דלחן אלו המעות בכלל
 מקיס של בני הפיר. מכ"ס מון דידן לפי מה שגא בשאלה שלא
 מקס טובי העיר דבר חדש ולא ביקשו לתקן דבר אף כי לא הוצרכו
 לכך לתקן תקנות רק שמעפררי' על מיקון הישן שהוא הנתיבה
 מנ' שים להבא ואומרים שזה היה מפני שאז לא היו חייבי' הקהל
 כי"א כך קטן וכו' שהם דברים שאין בהם ממש וכל זמן שאין רוב
 הקהל או גמורים מהם מתקנים דבר חדש הישן שריר וקיס ואף
 שהוא קומר הדין אם יתקן ע"פ טובי' העיר דמנהג עוקר הלכ'
 ובמי"ס למפלה. וכ"ס אב ככר נחמי"בו אלו החובות או רובם כמה
 שנים ולא יבקשו לחדש שום תקנה עד פחה שר"ה ללאת זה דעת'
 גלוי ידוע שאינו רק לחייב זה ממון וכ"ס אם כבר ילא ב"ב מקמי
 הכי ולא בקשו דבר . ואפי' לא היה מעלים שום מיקון בזה או
 שתיקון הקדום נעשה לזמן וכבר כלה הזמן עמלמן י"ע אם יכולים
 לתקן דבר בזה או למנוע מללאת עד ש'פרע חלקו בחובות אם לא
 עשו עד שכבר אמר זה שר"ה ללאת אחי' בחובות שנשאו בקרוב
 אם היואל רוצה להשמיר ערבות מספיק על ריבי' של החובות גם
 חלקו בקרן כשיפרצו ועמ"מ ס"י קפי"ו ס"ך. ואין לומר דגם בנדון
 דידן יחזק הכי דלפחות זה היואל יעמיד ערבות וכו' וימלא דזה
 שנתחייב היואל להריח חלקו בחובות לא מלי' כלל במנהגא רק דיכא
 הוא דלריך כל שוחף לפרוע חלקו. דודאי הא תינה אם לא נעשה
 מקדם שום מיקון בזה משי"ב כשנעשה מיקון והוקבע למנהג שיתן
 ערך ג' שנים להבא ולא שמו לבס לך חובות שנתחייבו או כלל
 אף שהיו ג"כ חייבים מיהא כך מה ממילא ממלי' אהדי' וכל קמי'
 שלא יתקנו תקנה אחרת ממיר שנחברו החובות לא בטעם מחילתם
 למיקון הקדום. ומי"ש השואל אם יסרימו הקהל לשלם כל החובות
 צמוד זה עם. ברור לע"ד אחר שידוע דרך כל הקהל וזדה שאינם
 משלמים חובותיהם כפעם אחר רק קו לקו בעת התביעה או זמן
 של כל א' ואי' אם לא בעת גזירות גירוש וכדין על כל צרה שלא
 חבא ללו כל כתיבהו לשמות כולת וכלאה להתעולל עליום להתגולל
 על זה היחיד לא תהיה כולת ב'שראל' ומי"ש עוד השואל דמלי'נו
 כנמה דוכתי כל מידי דבר האדם לשמות כאלו עשה דמי בזה אני
 מכיר קריותיו ורמיזותיו ומראה מקום הוא לי על מ"ש הראש'
 והכ"י בפ"ך דב"ק גבי חבר לשלש בזה אחר זה הביאו טור וב"י
 בח"מ ס"י ק"י"ט ולא דמי אחי' שאולאל לדנא דשם זה שכנגדו מבקש
 יומר מן הראוי דכתי כולאו לנב"ו משידום לכן מהגי לזה מה דמלי'
 למיחדר שטרס דזיכורא למארי' והוי כאלו עשה מכוולר בש"ס פ"ק
 דב"ב ד"ח ע"א (אף דשיעור רשי' וסייעתי' לא כן הוא) ואפי"ס
 דכפי שני דיני דק"ט ע"כ אמריק דהוי כאלו עשה אף דכשנגדו
 אינו מבקש רק דרכו השי"ך לו מי"מ כיון דקמי דמשי' לנבי קובה
 זה לא מלי' לזכות שיוחזר לו דרכו דמיירי בחד דחתי מחכר' הוי
 כמבקש מה שאין ראוי לו לנב"י זה והכי מבואר בחוס' עם ועוד
 דשמי התם דאמריקן זה כדי להחזיק מה שביד המוחזק לא לאפקוע'
 ממונא ואפי"ס דקהל מוחזקי' היינו לצי"ס קיס לי ונתינם משכון
 משי"ב לדמופס כאלו היחיד כעי' להולאל ההם ממש לא אמריקן. ועוד
 אי אמריקן כך גבי מעשה כל דהו וק"ל להדורא שטרס ואפי"ס דכפי
 ג"כ קנין או כתיבה ומסירה כג"ס הראש' כהיה דב"ק מי"מ הוא
 רק מלכתה עשה משי"ב לנכות כמה אלפים שצריך זמן זמנס ומני"ס'
 והוא בעלג' דבר זר ועוד דמפסדי' לנפשייהו לפרוע כל חובותיהם
 כפעם א' ורואי אין מקום לומר דהוי כאלו נעשה. סוף דבר לאו
 כלהו דכידו כחדא מתחתא מתחייבו לומר דהוי כאלו נעשה ותעד
 דל"כ גבי יחומים שקדמו ומכרו בנכסים מופעי' דק"ל מה שמכרו
 מכרו ימא שזכו בהם מטעם שבידה לפשות או איך דכפרק היה
 כוונל כרי"א ע"כ גבי רשע פרום וכן כלל מקום דאמריקן דב"ב פנד
 מהיר ונכחי"ג אמריקן בגמרא דקדושין פ"ג דק"ב ע"ה כל שבידו
 לאו כמחובר מטעם דמי גבי תרומה לענין דלא הוי דבר שלא בא
 לעולם ופי"ה דמנחות דף כ"ס ע"כ כל שבידו לא הוי דיחוי ויש
 לנו בזה שיטה ארוכה במחובר קלי"ה גבי נט ע"כ דגיטין דף
 כ"א ע"כ ומחובר קריבה כפסי' דחולין וס"פ הנונה וס"פ עובל
 י"ס. ומחובר נקיבה בחולין פ"ס דקב"ו ומחובר פשימה יומא דס"ג.
 ומחובר

מאס הכי נכריהו לטרוח עוד לחור אחר מאס ולטרוח למכר
 ולחייב אחיכ שבוטע ללא תוספת אין הסכרע טענת זה ואין
 קולעת שגלי הולמתו דהסוכי מסרת' למה לי מ"ש אם מכר כהמחנת
 המאס דשאלנא קדם ריבויי דהמזכר אינו רוצה להמתין למזן
 והלוקח יש לו זמן שנה או יותר לפרשן מעות דלא ש"ך לומר
 דהמזכר יתכב ללוקח ולוקח יפרע למזכר שאין מקום לומר שיכב
 לוקח לתוספת המזכר שיטול מאתים רק המזכר ישכב רק דלפי'ד
 דכהא פני בשבועות היסא מפני דמלי לצימר לא לך מרמי
 ומפתי נמוחי' אלא הלוקח יטוין צבי וליע :

פט ומרי דברי לא אורכ מלט לגלות פני הדרתו אשר נוכחי
 ונסתכנסי כסך כעיון בעיין כתיבת פסק אשר
 רבים קראו תגר אם כותבים כסך שיכב הנחב היסא או ש"ד
 ולא פירש בו אם לא ישכב שיחייב לפרוש סך ק"ו ודלגאורה
 נראים דכריהס [פי' דברי הכותב'] כי לפעמים מחויב ליכב על
 כמה פרי' שהספנו' והתשוב' מתעשפי' לכמה סעיפים ואם כה
 הכותב לתמוס ולא ירצה הנחב ליכב יוכרחו ליהדר לקיפעת
 קמא למרע ביד לשרה להס כמה יחייב ויש זולתה דברי ובעלי
 דבר ולאות שפטים לומר שכונא הכ"ד להרבות שטר טורח . האונס
 קשה מאד כמורמס לכתוב אם לא ישכב יחייב חדא דכבר נהגו
 לכבוד שבועה לזמן יום הכניסה ראשון דמשמע דלא פני בלאו הכי
 וא"כ פ"כ נכתב אם לא ישכב לזמן הגיל יחייב וכו' וזה דבר א'
 שמשני עבר זמן שבועה יחייב לשלכ' . ועוד שנים ח"ך נכתב שאם
 לא ישכב יחייב פ' וחולי היפך שבועה של כנגדו דאי שתק מני
 להפכו כל זמן שלא שכב ואי נשאל לנהב אם רוצה ליכב או
 להפכה קשה הדבר מאד להראות מקום לכפל דבר כמבאר סימן
 י"ו ופ"י פ"ב (וכרור לפי'ד דאם אין הנחב רוצה ליכב ואין בו
 דעא להפך שבועה דאין אומרים למוכב ליכב רק חייב לשלם)
 ולי' הס כי לא להזכיר כספ' היפך שבועה אם לא זכר הכותב
 ועוד הרי אפי' הפכה מני' למיהדר ביה כבש' כי' . ועוד דאם
 נכתב פרוין היפך שבועה לנרך לכבוד ג"כ אם מנקש המוכב
 מנחב רק קבלת חרס (אף דלא בריר כי לא מלאחי' רק חרס
 סתם) וכשי'א לנרך לכבר כל מ"ש כפי' סי' ס"ס ופ"ו סי' .
 לכן נכוחת כל פשתותי' [לא השיב רבינו על זה והפטר לרוב
 פשיטתו כי אף שקובטין זמן שבועה מי' כסיפא דאם לא ישכב
 כובטין סתם ולא בזמן הגיל רק אם הכותב רוצה לשבועה או למצון
 ואף שכותבין אם לא ישכב יחייב מציילא משמע על זמן שהשביע
 מוספת עליו ומי' אם ירצה להפך [הפכה] באלה ויוממות מכ"מ כסובמו
 וענותותי' יאיר פירי כמורתו וזי'פני ההנחתו ופנתה כי דקטו :
 יאיר חיים נכד

צ שארה ילמדו רבינו הלכה למספה על דבר המספס
 שנתסוה ככאן מתחת המאס כבי' השיך ליומי
 אחר שנמכר ככ"ד כתשעות הפתק של שטר הנכתב למי' דהיינו
 שהלוקח התרצה לאחד המסירה להחזיר המאס ליוממה לאחר ששה
 שנים לאחר שיתן לו אפטרופסים שלה או אחיס ק"י ר"ס כמו
 שידאס מ"ו באר הסיב כהפא הגיל ואח"כ נתן הלוקח וגם הסימו
 הגיל והלך סירוש של הלוקח הגיל ומכר לח"ס אחר המאס הגיל
 דהיינו שנתן לו בשטר כל הוצי'ת ש"ס לו במאס הגיל ועכשוו כה
 סירוש של סירובי' הגיל ובקש שהלוקח מן סירוש הגיל מחייב
 להחזיר לו סירוש הגיל ונתת הרצו' של אל קה ראשק אפטרופס
 לסחורי' ליטומה כמספסות השטר על ק יורי מורי הדין פס
 ויטיין מר מה שהביא כ"י כש הריסבי'א והרשבי'א כ"י ר"ז אפטרופסי'
 י"ו וגם מה שהביא בנית חדש כשם דק הנית כפי' הגיל ובשיע
 לא ספרי' כ"י וגם מורים הביא הריסבי'א והרשבי'א הגיל בדרכי
 משה ובשיע במקומו לא כחכ כלום על ק נקשתי' מצד לאוריפני
 דעתו הרמה אם יוכל סירוש הגיל להי'אל המאס הגיל מיד הלוקח
 הגיל נקשתי' עוד פסס' שאל יתה אורי' וכתוב פ"י כי דואר
 המאס ראשק עוד פסס' כי מלאחי' מן כעירי' וכו' אפסיק מפני
 כסודו ואמן שלום לארס גדול כפניקס' . כ"ד תלמידי' נאס :
 אמת

פכ"ל הרי מבאר שיש מחלוקת בדבר אם מחייבים במקום שיש
 לחש להסרעה. אבל כבר בא הגאון מהר"י'ס חלק ח"מ סימן ס"ז
 והשוה המחלוקת וכתב ח"ו ויראה לי דמארס סתם אין הרמזין
 והרשבי'א חולקים על כפל הפעור שלא אמרו אלא שאין מתקין את
 הלוקח לחרס ולשפטי' חרס דומיא דשבו' אמרו שמתקין אותו
 להפיל חרס עליו אם פשה פרמה הא לא מקרי טוב וישר כו' אבל
 חרס סתם שמחיימין על מי שפשה פרמה כו' שודה בדבר כפי'
 כ"ד כגון זה אין בית מיהוס ולא הקפדה בדבר. מדע כו' פ"ט הרי
 כומר הספק הראשון שנתפסק מר . ופי'ד ספק השני אם חייב
 המזכר ליכב בלא"ה בגון (כוונתי' שהלוקח אינו רוצה ליתן המעות
 וליכב אחיכ ודאי אם רוצה המזכר לטפו ללוקח לפרשן ממחיב
 ליכב שאין פרמה ויפסיק גם לבי'ת) דזן ק' בר' ועדיין לא פירס
 הלוקח אם יוכל ק המזר לגלגל גם שבו' ולפי'ד אם המזכר ה'
 חייב שבו' יכול המזר לגלגל עליו כי גלגיל שבועה דאורי'י הוא.
 אמנם מפיקרא דדינא פירכא שמכ"ת הפס כמזלס שס כשאלתו
 שאם זין שוה ק' בר' והלוקח לא נתן פרוין המעות שר"ך המזכר
 ליכב ולפי'ד שזה אינו כי אין למוכר פסק פס המזר כלל אפי'פ
 שלא קיבל המעות רק המזכר מוכב את הלוקח שיקיים
 מקחו ויטן לו משותיו והלוקח מחויב ליתן לו ואח"כ יש דין בין
 הלוקח והמזרן ואלפי'ד פשוט ואם יש למכ"ת להשיב פי'ו זדיפני'
 ואם יהיו דבריו נכונים אודה ולא אבוש ואקבל האמת כי כן דרכי'
 לקבל האמת מני' שאמרו מכ"ס ממכ"ת שחורתו אמת יבנה חכו
 ש"ך מתוק . ותו לא מידי' כפת רק מי שהכין כסאו כשמיס יגיל'
 וירוס כסאו עד גרס המעלות כפשו ונקש' ארובו נקשר בשבותיו'
 אהבמו שאינה תלוי' בדבר בטל :
 נאס הסרוד מאוד גר ש"ן א ש כ"ז י חונס פה קיק מין

יועין וכשוא פנים וחכס חרשים . היכל דברי קרית ספר וקודש
 קרשים . כפלולו פוקר הרי הרים וטרשים . כחכשמו יגלה
 דיון דאורייתא וכחכותמו יבאר דברים נעלמים וקשים . פן רפנ'
 ופליהו לא יוכל ועל פלני מים יוכל שרשים . כל אמת ילך למימי'
 מד וקל וכל מנקשי' דבר ה' אליו חונשים . המופלג כמורי' וכחכמה
 וביראה ובפמה די' הראשים כו' [הגאון מהררי'ג גר"ו] .

פח הגה כמי'ס כדעת הרמ"א פישור נכסי דבוגרת פרוין א'
 התמיבות לפי'ד במקומו שומד כי דרך רמ"א אפי'
 במקום שלא נתלקו הפוסקים לכתוב אם נשתנה הדין פי'ד שני'
 מנכס דרוזם האחרים מכ"ס לכתוב דעת יחדי' כלשון י"א אם
 אינו גיבס בימי' ודי כזה רק אחר האחרון והוא דרכי'ת איני בא שפי'
 מכ"ת ח"ל האמנם אפי'קרא דדינא פירכא שמכ"ת הפס כמזלס שאם
 זין שוה ק' בר' והלוקח לא נתן פרוין המעות שר"ך המזכר ליכב
 ולפי'ד שזה אינו כי אין למוכר פסק פס המזר כלל אפי'ס שפדיין
 לא קיבל המעות רק המזכר מוכב את הלוקח שיקיים מקחו ויטן
 לו משותיו והלוקח מחויב ליתן לו ואח"כ יש דין בין הלוקח והמזרן
 חו לפי'ד פשוט ואם יש למכ"ת פי'ו יוריפני' וכו' הסה מכ"ת
 כשמותותי' הרשי לומר דבר אף כי יש ה' במקום קדשו שהלכס
 כמותו ככל מקום אכ"י לא ידפתי' שותא דמכ"ת בדבר הזה כי דיוס
 וברור שסחט מזרן המפטרער הוא כשכבר פרע הלוקח המעות
 למוכר ולכן כתב דין קנאה במאחיס וכו' שכבס הלוקח וטפל
 וככה"ג מוכה ככל דברי הפוסקים כדדי'ת ומפני דאיהו המזכר
 שתק והמזרן מקרקר להי'אל הקרקע מיד הלוקח לק הלוקח
 שכבס וטפל המעות כי כבר נפשה הלוקח שלווח של זה המזרן
 כאח"ל מש"כ במכר המזכר בק"ס חכה הלוקח ועדיין לא פרע
 המעות רק מפני שנפרסס המזכר הולך המזרן להביא המעות
 לכ"ד והלוקח שותק כי פרוין לא נתן המעות ומודה למזרן או שספן
 לוקח גרו חכה מלך דין ומזכר מנקש מאחיס מי מכריחו למוכר
 שיכבס ללוקח אם רוצה להמתין לו ימים או פשור או זמר רק
 המזרן שהולך להשלים מאחיס ורצה שמי שמקבל המעות ישכב
 ואם לא ישכב יחזור לוקח ק' ודאי דעל המזכר ליכב דמי מכריחו
 ללוקח לחזור אחר מצום כפרחה חכס להי'ת שלווח של מזרן אחר
 שידע שהגים של מזרן אם כבר נפשה שלווח כקריס כלא דעת וכו'
 כד

משים סגמו רשע ואין לומר דהאינ משום הכי איש לאמן דאין הלשון משמע קר רק משום שאינו לאמן על כנו דעל כן נקט כהאי גוונא שאומר בני זה וכו' וכמו שכ' רש"י דקרוכ הוא אללו ועתד איכ למה אמר ר"י לאמרס. ופי'ק דמ"ש סלה בגמרא דדברי ר"י שאמר אפילו שיהם וכו' לא מבטי' איהו דלא קים לי בגוה וכו' משמע שאומר שהבן נולד ממזר מאשת איש. ונראה כזה שרש"י דקדק לשון בני זה ממזר הוא שמשמע שאומר שהוא בני ואיכ פ"כ מ"ש כתר הכי ממזר הוא ר"ל שנוול מחייבי כריתות ומיירי כשבה עם בני מרחוק והחוקק שהוא בני סה. רק שמ"ש כתר הכי ואפילו שיהם מודים על הפוכו שכתיבה ממזר הוא לא כהאי גוונא דרישא פיירי שהרי אמו לפינו וואמ"ס דאפשר שיהי' זה ככל אשחו עמו ממדינת הים והיא מפורסמת ואמרו שהוא אחיה ואמילא הפוכו ממזר דמ"מ לכ"פ לא היו לאמריס דאין אדם משים סגמו רשע ואין לומר דסגינן דיבוריה לומר שהוא ממזר אבל לא מסרי שהיא אחותו רק שאשמו זימנה שהרי כתיב גוס' פלגינן דיבוריה כגמ' פרק י"ג סוף דקל"ד דאי' בשום אופן לומר כן דלא אמרי' פלגינן דיבוריה רק לכתל חלו ולקיים חלו ממע כדבר האציר מש"כ ככה"ה הו' מנצל דיבורו לגמרי שהרי הוא אינו אומר שזימנה כלל. לכן אי' לפרש סיפא רק שנוול מאשמו שזימנה וי"ל דמיירי באומר שלא בא אליה יוסר משנה דל"כ מנה ידע ואיכ אינו בגוונא דרישא דסם מיירי שאמר בני זה ופי'ק מיירי שאמר אין בני זה ופלה קאי מה דלאמר בגמ' מ"א ואח"י וכו'. ואין להקשות מלשון שאמר איש לאמרס נפי'א וכן ר"ל אומר לאמרס דמשמע דגם כלאמות דידה מיירי והרי היא פכ"ס משותפת נספה רש"י ד"ל שאומרת שחלקה ובאמת לא לריכ"ז ליה כי ודאי לכ"פ אין פנין לומר שהיא לאמתת רק רבותא היא אי'פ' שהיא מוריס. וכן ר"י נקט בגוונא דרכן לשון רבים ומי'א לא ר"ל רק שהוא לאמן אבל לא היא. וכ"כ סור וש"ש איהי' סיד שאין אשה לאמתת. ואכ"פ איכא למידק לר"י דס"ל לאמרס והוותיה ק"ל איד יתבן זה לומר דנפקא לן ממי' יכיר דהתם ודאי מיירי ככזו שאומר שהוא כבוד או כן גרסיה וכן הלוגה מש"כ כשאומר שאינו בני רק מאיש אחר שממנו זימנה אשחו ואם לדבריו אינו בני מהיכן יבא לו הגאונות של אב בני כנו שהרי אי' בשום פנים להלק דיבורו ודמי למ"ש בפי' החולן דמ"א פ"א לדבריך ככרי אשה וכו'. ולמדמי יסובלנה מלשון הסור ח"מ ס"י רפ"ט שכ' רש"י הרמ"ה דרי מהימנ' רחמנא אבהו כגון דלחר בני זה ממזר דאיכא למימר אול"די מחייבי כריתות איכ כגון דידוע דבר אחתי הוא ואמר אליה דלא כריה הוא והי' ממזר ממילא וכו' ור"ל דאפי' אימר שאינו אביו לאמן לשויה ממזר לא מלך שאמר שהוא ממזר רק כמ"ש הסוס' פרק י"ג דקכ"ז רש"י דממה דכתיב יכיר לתת לו פי שנים גבי כבוד וכלל זה אפילו אמר זה שנוולד מאשמו לפיכך ב' ג' כריס ואמר על הקטן שהוא בכורו ג"כ לאמן אי'פ' שפי'כ דיבורו משווי לגדולים מאמרי' מ"מ הימני' מורה. ואין לרזוי לומר דדוקא לפסול פי הכרם בכור דהרי ס"ל לכה"ג להלכה ודחי ל"ה הסוס' שם כפי' החולן ופ' י"ג רק דלפי'ק מזה לכל מקום שנאמן האב על בניו לפסול. ולמ"ש אמן. היה בן בחוקק כתיבת מקמי הכי גם כהג"ה האב עמו מ"ש לאמן ואין להקשות ממה דק"ל אמר בני וחזר ואמר עבדי אינו לאמן וי"ל כ"ס אחר ואמר ממזר הוא מאיש אחר. דשאי היכא דכתיבוט אחר בני. עוד נלמד מזה דדוקא לגבי כריס שידעין שאלויה אשמו כתיבתה תחתיו לאמן. מש"כ אם בא מרחוק עם בניו חזקה ואמר על אי' מהם שאינו בני רק אשמו הולידו מאיש אחר ואפילו היא מודית אינו לאמן דלרידה אין לאמתט ולר"י ג"כ אחר שאמר בני זה הוא ולא כל כמיני' רק לומר שאינו בני לא לומר שהוא ממזר כי אפשר ששכר הוא ואשמו אל ב"בו. ולכאורס י' להקשות על מ"ש דלפי'ק עמה דאצרה מורה יכיר גבי בכור ור"ל אפי' לומר על בניו הקטן שהוא בכור וכוה משוי לבנים הגדולים שידעין שילדה אשמו אחר ישואין מזורים אי'פ' שהי מוחקים שזה בניו וכ"כ הרמב"ם פס"ו מא"כ אב שהחוקק שהוא בני לאמן האב לומר איש בני והכי משמע כפי' החולן שם גדול ואין לו כריס וכו' קטן ר"ל שאינו לאמן עליו ודחוק לומר שמייירי ככא ממיה. וקשה על מ"ש הסור באיה ס"י ד' ח"ל וכ"כ הרמ"ה

דדוקא כשלא הי' לו חוקק כשרום פי'פ האב ור"י והכרי' רמ"א כהג"ה שם. וי"ל דמיירי דוקא פי'פ האב שאמר דכריס שמשמעותו כלאומר בני הוא זה והכי מדוקדק לשון פי'פ האב דמיזר לגמרי אלא פי'כ ככה"ג מיירי. ואין לומר אי'כ פשיטא הוא גממי' ס' י"כ ארי' אמר בני וחזר ואמר עבדי אינו לאמן והי' לו כ"ס ממזר דמשוי לאשמו אשם איש ד"ל דקמ"ל אפי'פ שלא יא' מפיו בני הוא זה ממע רק שהחוקק לבני פי'פ האב כשאר דבריו ופיירי חיבה שאין טהגינן רק אב עם בניו אבל ממה שפי' אללו בחוקק בני אין ראי'. ואין להקשות עוד גממי' פרק י"ג דף קכ"ז ה"ו מוחזקין על זה שהוא בכור ואמר אביו על אחר שהוא בכור לאמן לר"י דק"ל כו"ח'י ופי' רש"י'ס לא כדריס אלא בקול כשלא עיין שאמרט לממלה דהו' קרי לי' כוכר פכ"ל. ד"ל דלא ר"ל שאמר כסירוס כלשון הכרה בני בכוריה הוא דפי'קא דמו לא מהימן ועוד דכה"ג לא נקרא קול כשלא רק שאמר דרך שמי'ה כן. כה"כ עובדי שאמר לך אלל פלוגי ככורי וככה"ג מש"כ באומר כוכר' הוא שזה עיקר דבריו להסיד פלוגי מי הוא כיון שהגיד וכו' וזה קיים דברי הרשב"ם והרמב"ן שיהם לומר ולהלק ככך פ' סור פי'ס רש"י שהפתיק דברי הרשב"ם בקלרה יותר מן הראוי דלפי מה שהעתיק פשיטא הי' נראה דלא פלוגי ומימ ממה שקי'ר נראה דס"ל כפונם מ"ש רש"י'ס דהו' קרי לי' וכו' כמ"ש ודוק. נקוט מינה דאין לפרש חוקק כשרום שאמר בני הוא זה רק שהיה קר כפי' כל אדם אם לא ראינו והנהגה או דיבור שמוכח ממנו שהוא בני שאלו ודאי הוי כלאומר וכהא דק"ל בפרק היומין ד"ס סוקלין ושורסין על החוקק דג"כ כה"ג מיירי מה דלמר רבה שם איש ואשה טיובק ומי'וקב שהגדילו כבוד הכי' ואשה שכלת' ומי'וקב מורכב לה על כפי'ה וכו' פי'ס מש"כ בחוקק פי'ס יד"עה מסכרת דה מקרי הו' מוחזקין בגמ' פי'ס שם ובעוד וסוקסי' הכ"ל. וכל מ"ש ככנתו משום יגדיל מורה וי'ארי' אפי' כי אינו לרך לפי'יני' אשך פלה כשאלט כי כל מ"ש הוא לפנין ירושה. ושאלת מ"כ'ס הוא לפנין מי'לי דאי'ורא כמו שביאר מכלל דפשיטא לי' דאינו יורש כלאומר בני זה ממזר לפנין יוסם ואיכ מלחא דפשיטא למכ"ס מי'כתי' לי' מפני דכבר ככנתו דלאומר כפירוש זה בני מו לא לאמן לומר עבדי או ממזר הוא לכ"פ מק"ו דכבוד שביקר י'פוסח דלאמתת האב' ביה משמצי קרא והי' שאר דברים ודיבורים והנהגות שמוחדי' לאב עם בניו וכדון של מ"כ'ס גם לדעת הסור שרשב"ם ורמב"ן מחולקים ופי' ככה"ג כ"ס עור'ס שאמר סור ופרכו כמלכטי כבוד כפם שנתשה בן י"ג והשילו וקרא ככה' פמ"א כפורה והחזקו להבן בקרי'א ס"ת ראשון וכשלי'א כריס שאפילו למי'ס ר"י שלא ידע בור שפולה לרובן שהרגישו בו ד"ג והכי' וכ"כ' דלי'א וכרי'ס חוט השני שלי' מי'מ בניו מודי' אי'פ' שנימול אם לא סבל כאלו לא מל דק"ל אינו גר עד שימול ויסבול שהרי אין זה לא יגיד בית ולא מקמם כסף ואי' אפילו יתן כל לאמתלאות כשפולס אין האב לאמן שאין ארס משים סגמו רשע דלא ככל דוכפי' מהי' לאמתלא כגמ' פ' גמ'ר הדין דמיד פי'כ אי'פי' דיהבי טעמא לטילמיי'הו. וכ"כ כה"ג בח"ח ס"י ג"כ ס"י'ה. ופי' שיי'ס חוט השני שלי' י"ז. ומ"ש רמ"י סוף חלק לבוש הבון וכ"כ דק"י' על כהן שכתב כהונתו ואין לתמי' ולומר שאי' הסם שמתכס כהונת פלגו משאי'כ זה דהאב לא עבד מי'ד שיהי' כשנתשה בר מלוה כספר מפוכשו מ"מ אחר שכנו זה לא ידע מאומה הכי' לא כספר מפכירה שפשה על ידו דעבר אלפני פור וגר' דמכשיל רי'ס בו שהמה י'אלו ככרי'בו כתורה וכרבת הו'מון וככה"ג ומ"מ כבוד לפי'ד שגם דבריו לפנין ירושה כפליס לא שרירין ולא קיימין. ואין לומר דלאמן כצינו דאי' בני' מ"י להפכיר נחלתו ככניסם כל אשר לו לשאר בניו כלשון מכה' או לומר ששאר בניו ירשו כל אשר לו. דה"ל מי'ג כשקום חוקק אלי'עם' כי האי דלא אחי'ק ולא אחרי'ן סברא כו' כפי' היוחסין דאי' בני' ליתב' ליה כ"כ' כפי' וכו' רש"י פי'כ רק דאין חוקק משנה'ת ואל"כיי' דרכן וכלר"ך היכר' יע"ש. ואם ראי' לח"ש דלפי' דלפי' דמשי' כש"ר'ך היכר' מקמם שפי'קא משמע אפי' היינו לומר'ס על מי שמוחזק שאינו בכור ל"ס פי'קא וד"ק משום דה"ל מי'ג כמקום חוקק ודוק. וזהו מדרשתי ללא שאלו. וגמ' הכרם כפי' היוחסין דאי' לרי' כימא

דוח

סימן צד

יאיר

אבי ורבה ואילז להולמו כלל ממה שכנסנו דוק. ועי' בריף ט'
 כלל גדול ושעין פסין והאיש מקדש וכילד הרגל בדפלינו אבי ורבה
 ונשיאו [פי. מ'ש לקמן השוכה קמיי] חס רבה רכס לי' רכ
 וממה שפסק הראש ברימז' קלפי' ספי' כאביי ורבה וסאל נבמי
 דף לי' ח'ן ראהי דשס דהו בדרי רבה מכה קטיא ועי' בשיל'ה
 שהקשה קטיא פלומה בדרי הראש' הסודי כוז :
בדאמר השים לימא מסי' לי' ודח' ליה דדוחק מכלל דלא
 קיל כוסי'. מוס' בימ ר'ד' לי' ועי' מי'ש לקמן של סל'
 כשמואל בדיאל :

לפעמים הולך הש"ס לפסוק כרכים מפי דמיסחבר עמו
 רחיד. פ' תו' שנת ד'ס פ'ב ומס' יומא דלי' פ'ב
 וכשרים רשבי' מ'ד :

אין למידן הלכה מפי הנמרה. לר' ד'ז פ'ב וכן מפי הממנה
 וכי' רשבי' ס'י שליה שריל' אס' זה מי'ש כממנה הוא נוד
 כללי' שבידיו כפסקי הלכות ולעדי'ן שלא היה לר'ך לאמרו שלא
 נאמר ח'ן הלכה כהלכה הנאמר' בכל הממנה רק ח'ן למידן ממי'
 הלכה כממנה וס'ל' כאלו לא חסד זה כממנה. והנה לא מני'ו
 רק ג' וחס' סאל' פ'ג מ'יו. יכמות פי'ד מ'יו. מחמות פ'ד מ'יו
 ז'י'. ועי' שבי' פ'ים מ'יה לי'נו. ורפי' דס'הרות ור'ה פ'יא מ'יו
 ושס כומ' ד'ז פ'ב פ'ד' ד'שירוק' וכלל מקום דהכר כממני'
 נחלקו ג' או יותר ועמ'ס' כזה בסמ"ג :

רימא חן סתמא דלא כרבי. כיק דני' פ'ב. וכי' הראש' דמי'
 ח'ן הכרה מלשון זה ד'הלכה כרבי. זו בדרי' ר' פלוני וכי'
 משמע שאין הלכה כרבי. הראש' ספי' דכתובות :

ואת אומרת דאמר אמורא י'ל דמי' לא ס'ל. מוס' יומא ד'ז
 פ'ב. ואס' אומר זו בדרי' ר'פ מסתמא לא ס'ל כוסי' כי' כ
 הר'ן פ'ג דכתובות והכי מוכח ספי' דרי' דהיינו דקמיל' שס ר'ג
 אמר רב ואמר רבני' ממתיסין נמי דוקא פי'ש רש"י ומוס' ועי'ן
 גמי' כי'ב דק'ס פ'יא וכתוס' שס דלי'ה פ'יא וכתו' דס'י' פ'יא ועשי'
 דלי'ג פ'ב. לאחוקי מרי'. ח'ן מלשון זה הוכחה ד'ח'ן ההלכה כרבי'.
 מוס' דרי'ה ר'ד ט' פ'ש. וס'ק דפי' ד'ס פ'ב ודרי' פ'ב ובהראש'
 כס דפי'ו וכשרים בי'ז י'ד ור'לבי'ה קמי' דף רי'א פ'ב והנהי'
 מיימני' גירושין פ'ים ור'נה' מרדכי הוף ככתובות :

כיע ליה ליה וכו' דניש'ס והמיל' כי'פ ליה ליה שיה דלא ס'ל
 להשי'ס כן. פ' הראש' כרכות ר'ד פ'יה וכתו' שנת דמי'
 פ'ב. ומיק' ד'ג פ'א. וקידושין דמ'י' פ'ב. בי'מ דפי' פ'א. בי'ב
 דס'י' פ'א. שבוטום דמי' פ'ב. אס' משני הש'ים כך והמיל' באוסן
 אחר ח'ן הכרה שאין ההלכה כאלו' אוקממא דהו' מזי' למימ'. פ'
 תו' שנת ד'ג פ'ב. גי'סין דמי' פ'א. יומא ד"ח פ'א :

כל פדות הלכה ר'ל כמס' עירום. יאל דוקא שאחר מחלוקת.
 הי'ס דלי'א פ'יא. ובשרי' חולין דרי'א פ'ב משמע ד'ח'ן חילוק
 כלל דככל מקום ועי'ן הלכה כך :

כל מקום שראש' הסרק מתחיל איד' פלוני הלכה כוותי' משי'כ
 כשאומר ר'פ אומר. כי'ב כשי'ס שס ואני תמה שלא מני'ו
 בכל הש'ים סרק ארי'ס רק רפי'ס דבם וח'ן זו מחלוקת וכן כל
 מקום שמתחיל סרק רפי'א שאין אחרים חולקים או ביה על ד'ש
 או חכמים על היחיד ופשיטא שאין הלהיה כרי'ש או כרי'ד :

הלכה כדברי המיקל בחלו'. הרמני' כססר מהי'א חבל' לא
 כקרי'סה. פ' תו' כומו' ד'ד פ'יא וברי'ף סיק' דקידושין
 וכשרים ר'א ששון קסי'ו. ואס'י' נגד רבי'ס פ' מיק' ד'כ פ'יא וככר'
 ככתו' כפסח דכרי'ו דככל הכללי' היינו כסממא ומי'א יד הש"ס
 על העליונה וככתה דוכטי' סס'ק נגד הכלל. ולא ידענו מה היה
 לרמני' כספרו מהי'א ד'ים רפי'ד שחקשה כזה :

אין הלכה כשיסה. פ' ר'ן פ'יק דסוכה על סוכה דירת קב'ה
 בעי'ן ועס' בלהו ס'ל וכן בכל מקום שאומר פלוני ורפ'
 בלהו ס'ל וכי' כהי' דלי' פ'יא פ'ד מה שפ'סה תורה חוס טואור'
 ועוס'ו טמיהלות מטי' שרוב'ס ח'ים כן ככתי' דחולין והמה מרובי'
 משערי'ס. ועי' ברי'ס מהרממי' י'ג. וככי'ש רי'ש פ'יק ח'יק מ'כ'ס
 כשאומר פלוני ופלוני אמרו דבר אחד אפס' דהלכה כן כ'כ' כטי'
 דלי'ס פ'י'ב כסס' הרשבי'א. ולי'ש דכדף לי'ח פ'י'ב כ' כסס' הרשבי'א
 כהי'ק' והוא נרשבי'א תרסי'ח זי'ס ס'י' פלי'א ועי' סוניה או שנת

במס' (שבת) [עירובין] לא ס"ל כלל הר"ל יע"ש :

בגמ' גיטין פ"ק ר"ד פ"א מהדריק אר"מ דסחם מפריחין

ר"מ ומהדריק אר"מ דהלכתא כותיה גיטין פ"י רש"י כהא מילתא ספ"ט דפי"ג פ"ג. ואמר שמואל הלכה כר"א בארבעה מדה ד"ז פ"ג. ור"ל אפי' דשמותי הוא [וכפרט הלכותיו שאמר לפני אוחזי טעשה] ופי' הזכיר גם התוס' שם פ"ט הירושלמי דר"ל מתלמידיו שמו' [גם זה אי' אי' גם כר"ט לא נספך שהיה ג"כ מהלמדיו ככ"ט יבנות דמיו פ"ב וכלי ספק כמה חלוי היו תלמידיו פ"י ש"ה כ"ז רמ"ז] :

ובאמת

ז"ט על פירש"י מפני שברכוהו גבי תנור של עכנאי כ"מ דלמה יפסיד כשכיל זה ואפי' מי טעשה זקן ממנה וידון למה לא נספוק כותיה' אם אמר דבר הגון וכיון אל האתם . [והרב הגאון הגדול בדורו פה לפי דרכו זכר נשם מפרשים שמפני שאם היה ר"א בזמן הביט היה נפשה זקן ממנה וחיב מיתה והיה כלה היה וכמה ובעל הוא ובעלו שמופתיו לכן לא ק"ל כותיה' וזכר עוד מה דקשה ליה קושיא נפלאה על דברי הרמב"ן ב"ש שאלו היה בזמן הביט היה נפשה זקן ממנה כלה ס"ל להרמב"ן דל"מ טעשה זקן ממנה אלא אי' למד מפי עמלו ולא מפי השמועה וכבר ד"מ גמ' דסוכה דכ"ה שלא אמר מימיו דבר שלא שפע מפי רבו . ומפני שרוב הגיל מוסג בחסידות נוסף על הפלגות הבורה כחבתי לו שרמתי על שני הקדמות הג"ל כי ז"רם הם כע"י ולא שמעתי ולא קריתי עד היום נשום ספר כי הרשעון לא יתכן נשום פנים לשנות אמתיות ההלכות מפני קד' ואלו היה יעשה באמת ז"מ חליטה שלא נקבע מפני קד' הלכה כמותו אם דבריו נכונים ולא קנסו ר"מ בקביעות ההלכה משום קבלתו מאחר . ועל השני שניתי וקריתי ולמדתי מ"ל ברמב"ם ובג' מפרשי משותף מ"מ וכ"מ ולי' ומימי לא שמעתי חולק על הרמב"ם בזה והכי מוכח הוגיה דשמעתיה דפי' ההתקן דל"ן חילוק בין אמר הז"מ מפי השמועה או מפי הקבלה כמ"ש מפרשים וסוקים הג"ל גם כספר מגילת אסתר שזכר השנות הרמב"ן על הרמב"ם לא זכר ולא פקד זה . והגאון השיב לי ג"כ ככ"ח כי יודע גם הוא שדבר זה שהרמב"ן חולק לא זכרוהו המפרשים המפורסמים גם לא במ"א הג"ל רק אמת ולדק והוא . שקרא זה באמת ספר . (והראה הגאון פנים לדעת הרמב"ן מפני דס"ל דהתויבחה דרב כהנא דכ"ט אי' קושיא אלימתא פ"פ איה דקדוקים קלושים וחזרתי והשכחתי לו דהא חינה אם נשאר בקש"א י"ל דלא נדחה מש"כ דבר דק"א נתיבחה דמה לגמרי ככל הש"ס וכמ"ס הבוס' ככמה דוכתי ובעירובין ד"י ופ"ז פ"ב וז"ל דפי"ג פ"ב מקשה הש"ס תיובתא והלכתא ונמס'י שבת ד"מ כשיטת דלא עבד דהא חינותב מש"כ קושיא ופמ"ש חשוכה ל"ד ד"ז פ"א . גם על שאר דבריו השבתי ככמה פנים) גם כעסם דלא ספקין הלכה כר"א מפני דשמותי הוא פ"ט עפ"ס הג"ל קרא כספר וכשי"א אל ביתי יחשב ויודיעי מקומו . וכל הג"ל לא כתבתי לולי שמואתי מ"ש הכ"י נשם הרמב"ן ש"ל שמהם י"א הקושיא של הגאון ח"ל הכ"י שם נשם הרמב"ן ואפשר שם היו אומרים מפי השמועה והוא אמר קד' הוא כע"י ולכן לא קבלו ממנו כל הר"איות שנפולס ואלו הורה למעשה בזמן הביט היה נפשה ז"מ וכו' . ולדפ"י זה מקור ש"א ממנו קושיא של הגאון הרי מימיו של ר"א לא אמר דבר שלא קבלו מרבותיו ומ"מ לפי' ליק מדי' שד"א כשאלו ממנו דבר וכל למעשה כהך דמס' יומא ומס' סוכה ועל זה אמרו לו תלמידיו כל דברך ר"ל כהוראה אי'ו אלא מפי השמועה מש"כ כהן עם רבותיו או עם חביריו בהלכה כמו בתנורו של עכנאי היה אמר דעמו וטעמו כדמנח רס"ו דספחים שאמר ועל"י אי' דן ופי"ט כמשנה ספ"ג דכריתות ולא היה אמר אותן הלכות נקבלה כי אז אפשר לא היו חולקין עליו פ"י יבמות פ"ח מ"ג . וכפרק ד' מ"טו אמר שלא יסיר מרבותיו רק ככלב המולק מן הים . וגם קושיא החזקה ל"ל דליק מדי' כי מ"ש הרמב"ן ואלו הורה למעשה בזמן הביט היה נפשה ז"מ לא נמשך למ"ש מקמי הכי שהוא היה אמר קד' הוא כע"י דס"ל ברמב"ם דל"ן חילוק לפסן ז"מ ולא מלאמי חולק על זה . רק על מ"ש מחז' כהאקרותא ככ"ד דאפשר דהיה באופן דמ"א כהאקרותא מפני שהיה אמר קד' הוא כע"י

כאלו לא חש לכל דברי חכמים וקבלתם ועל זה סיים ולכן לא קבלו ממנו ומ"ש ואלו ה"י הורה למעשה וכו' ר"ל כחזה פי"ן אשילון אמר ג"כ מפי הקבלה וזה מדוקדק בלשונו שאמר בחל"ל לשון ואפשר ולנסוף בהלכתו ואלו ה"י וכו' והל"ל מקמי ולכן לא קבלו לכן אלו הורה וכו' וכו' לא מדי' :

משנת

רש"י רב"ש קב וק"י . פי' עירובין דל"ז דס"ב פ"ב ויבמות דל"ז רע"ב פ"ט פי' רש"י וספ"ד ור"ס פ"א . וכבר דכ"ג פ"ג . וכחז ש"י דל"ט פ"א נשם הר"ש גם כהנ"ה ספר ברייתות דבק"ב מקומות ק"ל כר"ב"י וק"ל גמ' דבימות הג"ל יע"ש . ובר"ן פ"ק דשבויות דדוקא נגד יחיד ואפשר דגם הרמב"ם ס"ל כן ואלוה תמיהת החו"ט מס' כלאים פ"ב מ"ט ופ"ד מ"ח ופ"ט מ"ט עירובין פ"ח מ"י והר"ש בהלכות קטנות הלכות עומאה לא ס"ל כן רק ל"ט . פ"ט כר"ש פ"ג דנדרים פ"ט כר"ש ה"ק דרב לא ס"ל כלל זה :

והנה

ל"ד משנת דה"ה נשוכר כברייתא הכי מוכח נחוש' קידושין ס"ד ס"ב וז"כ הרשב"ם בב"ב דק"ל פ"א . דמשנת כולל הכל מש"כ כדחתמר במשנתיו פ"י נחוש' כחכות דק"ט פ"א ומנחות דל"א פ"ב . אבל אין ר"א ד"כ משנת ל"א דוקא לפי' ק"ב מקומות הג"ל כי לא חזר חלק המעשר מזה כי י"ל שהיו אז בימי התנאים משניות מרובים מאד משלנו ככנמ' דתנינה :

שמואל

וכי חסדא הלכה כשמואל . ר"ן ד"ס משנין וכן נ"ד רב אר"א בר אבהו . ה"ע דל"ה פ"א :

ר"ע

ור' ישמעאל . הלכה כר"ע . פי' חו"ט עזרות פ"ב מ"ז :

הלכה

כר"ט מחבירו . עירובין דמ"ו ואפי' דביי עירובין זקן כל כלי' ש"ס דשם חוס' שם דס"ה פ"ב וכמס' כתובו' דפ"ד פ"ב דלא מרבו (פי' ב"ב דק"ד פ"ב וכספר יוספין דמ"ד) ור"איתו כספר ירמיה של הר"א' מ"ה רכ"ז דק"ו פ"א ח"ל ר"ט ור"ע ר"איתו בהלכות דבני מטרבא דהלכה כר"ט . וז"ל דס"ל דר"ט רבו ה"י והלכה כר"ט מחבירו ולא מרבו לכן קמ"ל . גם הרי"ף ספק ביבמות פט"ז גם פ"ק דקידושין גבי עבד משובב ג"כ שחרור כר"ט נגד ר"ט וז"כ שם הר"ש וז"ל משום דמסקנה הש"ס שם כתובו' ואז"ל בחל"ל לכ"ע תלמידו ה"י (פי' מס' מנשרות פ"ג מ"ט) :

וי"ד

אשילו אס ק"ל אשילו מחבירו הי"ט דיחידים פליגי עלי' מש"כ בדמחלק עם חכמים :

כ"ד

מקום ששנה רש"י במשנתיו הלכה כמותו חוץ מפרז ולידון ור"איתו אחרונה . גיטין דפ"ה פ"א . ספ"ז דכטבות . כ"ק דס"ט פ"א . ב"מ דל"ח פ"ב . ב"ב דקפ"ד פ"א . פ"ט כר"ף . ושם דק"ל פ"א פי' הרשב"ם דדוקא כמשנה וז"ל ר"אית גמ' דכתובות דק"ט פ"א . (לכן ז"ל על התוס' דב"מ ר"ד ס"ט שמהן נשור הש"כ בח"מ סי' קפ"א ס"ק ח') ומנחות דל"א פ"ב :

ודרשבים

כלל וכן רבא (פי"ט מס' פ"ז דל"ב פ"ב) וכו' הרי"ף בפ"ד דב"ב דלא ק"ל הכי וז"כ הר"ש בב"ב ר"ד ק"ג . פי' ש"ח רש"א סי' מ' . וכבר"ש ספק השולח ג"ט . ובר"ן פי' מי שחזרו . ובסי' פ"ן החיים ככטבות ס"ה מ"ה ופי"ו מ"ד . ובסי' פ"ח דעירובין מ"ו . ועירובין פ"ו מ"א . ובב"מ דל"ח פ"ב וכטבות דפ"ז פ"א דאמוראי נהו אליב"ד דר"י אי ס"ל כלל הג"ל א' לא ומשם ל"ל להוכיח דלא ק"ל כר"ט דגם שם ספק כחכמים נגד רש"י ופי"ט דלא ס"ל הך כללוא ופי"ט א"כ מה איתר"ך ליספק כחכמי' י"ל משום דמיסתבר טעמי' דרש"י (פי' סייס ספחים פ"ד מ"ה ובכ"ז כמבנה למ"ל) ופי"ט ספק רב אבא אל"ב"י דר"י כותיה וז"כ הרי"ף כסרק ג"ט דהיכא דמיסתבר טעמי' ק"ל כרש"י . וז"ל דככורות דכ"ד פ"א משמע דכ"ע ס"ל לוס ככלל . ופי"ט סאסדרין דל"א :

אין

הלכה כאביי ביטל ק"ס . פי' חוס' קידושין דל"ב פ"א . וביש"ש כ"ק

הכיל זה תופס לוחת רחוק ומינה אפסורפסים על חשר לו ריגוע
 וימח והאפסורפסים לקחו ר' ריט הכיל מהעזובן ונתנו ביד הקבל
 על ריח מה ומהריח נספרנס השועה עד יום מותו כי הספיק
 במיטע הזה להיומו ילח למלכה ואלו בשכרו אלל חי מקרוביו
 מלל אלל הכנה כגועה תור נפרה הכיל להכנה לכן זוגה השוארה
 אפסורפסים ונתנה לבעלה כל אשר לה מחיה וכלל זה שני מאות
 ר"ט הכיל אשר המה ביד הקהל ויהי כאשר שנים אחי' וימח
 השועה הכיל ולא היו ימים מועטים אחי' ונתנה רחל הכיל והמשה
 בל לקחה הוא בעל האשה את מאמיים ריט מהקהל והקהל לא
 רלו אם לא ברעון הכיר והאפסורפסים כי יש כאן יתומים קטנים
 וכשפיק ביד של אותה שעה אם יש שום טענה לסימונים נגד
 הבעל לפיכך על ידו ליטול המעות הכיל וענה חי המיוחד שבדיינים
 ואמר כי אין לבעל שום זכות וחי' במעות הכיל מלל ירושה דקיל
 טרם והרי"ף דהבעל חיו נטל במלוה שהיה לנשותו ביד אחריים
 כשנשאה ואין לומר דהי' ללא ריות לה מ"מ קנה הבעל אף בחייה
 דמה שקנתה אשה קנה בעלה . ואין להקשות אך סיד הכי איכ
 מלוה ללא ריות היאך משבחת לה יל דמיירי בשפירה לנאמה וכ'
 לה דין ודברים וכו' בעודה ארוסה או אחר כשזוין וקנו מדה
 כמ"ט בתשובות הרמב"ן להדיל ס"ג בריח דקיל שהכניסה לו כהד"ט
 קנה בעל מה שיש לנשותו וכו' כגון דקיל שהכניסה לו כהד"ט
 דהא ליטול דקיל מה שהכניס לו חוב הכיל לכן ודאי מנרע גרע
 דקיל במתה דקיל דכל ליד הבעל לא זכה הבעל משום דלא אבי
 ליד' שהכניסו הפוסקים האחרונים לדעת ריט דקיל פ"י גרייתא
 דהכניסה לו פירות כסות וכלים וכו' מן הנשיאים כמ"ט עור וכו'
 ס"י כ"ה והביאו רמ"א בהג"ה ס"י י"ג פ"י דברי הר"ן . ולפ"י
 דאין בדברי הר"ן ממש דאי משום הא נכחה לא אריח דיש ויש
 לבעל זכות במה שהכניסה לו מלוה שיש לה ביד הקהל מלל דהא
 רבים אומרים דוקא כשזוין הגדן ביד מכניס הגדן הא הונחה ביד
 שליט זכה בעל ורבים אומרים דחלוקו ומיניהו המדרי' והי' מה
 שביד הקהל כביד שליט דמי ואף לאינן דשיל דלא זכה הבעל בעונת
 ביד שליט יש לחלק בשני ספרות נמרזות לומר דהגדן דין עדיף
 מהונח ביד שליט חדא דשם מיירי דאז הכניחו ביד שליט וזכה גלה
 אדעת' להדי' דלא יחא ליה לחמו ביד הבעל ועל ק נשאר לו
 זכות בה משא"כ אם הכניס לך נשו שטרי תובת שיש לו על
 אחרים ונתנס לידו כמכירה ומסירה ודאי דזכה בעם הבעל על
 הכניס לבעל חוב במעמד שלשתן ובגדן דין בעם הפקס היו שם
 אפסורפסים וכמה פנינים וכפרס פנים המודש אשר על פי
 יתנהגו כלם גם החתן והוי הכנסת החוב מעמד שלשתן . שנים
 דמיירי דוקא פוך זמן שהוקבע ששאל ביד שליט (זה מדוקדק
 מלל דברי שנים מייטונו דסדר שנים ל"ה) משא"כ אחר שכבר
 גרס זמן לחמו ביד בעל כגון דין שהונח המצות ביד הקהל בעוד
 הבת יאומת קטנה ואח"כ הכניסה החוב להבעל פס כל זכופי'
 ולא השפירה לפני' כלום כי מה שלא תבעה החוב גם היא גם
 בעלה הוא משום שפרין חי השועה חי וכל ימיו חי עטל פירוח
 החוב ומ"מ משם והלאה הי' החוב שאלל הקהל בחוקת שריסם
 (רלוני משעם מינת השועה שהרי לוח שאח"כ מעכשו יהיו וימח
 המעות לבתו ובדברי הקהל אין שטר וממילא אין כתיבה ומסירה)
 רק ככה"ג טוואם הסל"מ הי' בעם שאמר שזכה כתיבה ומסירה)
 ופי' בתשובות מהרי"ל ס"ד ופשי"ד שכל וא"כ זכה הבעל . ועוד
 בראה ללא אמריק לא כתב לו אלא שיש שבתה כמו רק כשהאב
 מכניס הגדן דין זה בני פ"ט הסגרא וסברא זו לא שייכא רק
 כשהגדן חזרת למכניס משא"כ אם היא פלמה מכנסת הגדן . לומר
 אומדן דעת זה שיחזור לירשיה ענה לן . וכן גשעם להדיל בתשו'
 מהרי"ו סיד דלואמרה דדעת קלת הי' כשאב או קרובים הכניסו
 הגדן (ועשרית משאת בנימין י"ד סיו ראוה לדבריני) ומשמע שאם
 היא פלמה הכניסה הגדן אין כאן אומדנה אפי' קלת ואפי' דשם
 בתקנת הקהילות מיירי . ובקלות ותם לריק דתקנו לחזור הגדן
 אפילו כבר כל לידו ח"ש אומדנה דרעאו ק"ג מ"מ ילפינן מיטא
 סברא דין דאין כאן אומדנה חשש הפסד ממנו אחר מותו ודוק .
 אבל אין להביא ראוה ממ"ט בתשובות הרמב"ן הכיל גבי הא דאין
 הבעל

ולא דחיה ויש ית כפרק אלו דברים נספחים ונ"כ מכתובדו
 נפקא ואין להאריך יותר ואי קושה מלל אפילו במירי דרבנן לומר
 דנחה מסרי כבוד הבריות נדברים שלא נזכרו בש"ס כיון דחזין
 שאסור להוליח המת לרבי' אפי' דקיל כר"ש במלכה שא"ל לנו'
 פי' ברין ר"ס המלניס כן ליל הפרוד . יאיר חיים כנרך

צו הראיתי

כתב הכיל לגדול רב ואכ"ד וכתב אלי כה"ל
 אחרי רוחי הויית דהרב הגאון כההור"ר חיים
 נר"ו בשנים דמ"ה נדבר בהנה אשר בההל המת לנריך לנאח חולה
 פרום בני לבוש ואל יזכנו כבוד הבריות ואשר הקשה על זה
 ממוס' דמס' ברכות פ מ"ט דמשמע משה ללא דכהן דחינו שיה
 בכל נחה מסרי כבוד הבריות . ואי ימח דמהר"י חול לשיטת רש"י
 ז"ל א"כ לריכח לנריך קי"ש החוס' אשר הקשו שם פלוני . ומיך
 הגאון הל' בטוב טעם ודעת אשר הוא ראוי לשאר אמרו אבל נאשר
 נחמק לחלק בספרות דקות וקלוטום כגדון דין לגדון דכלאים ודאי
 דמיקא לן מילתא טובא לחלק בספרות דקוב האלו מעלמינו . ויותר
 היה נראה לחלק דלהכי לא ילפינן מהם דשאי' החס' דהואיל דכבר
 נחה אחרו עומאה אלל ישראל השועה פסח להכי נחה ג"כ אלל
 כהן וסברא האם הולכטו ללמרו ג"כ בתוס' ב"מ פ' ח"מ ז"ל ואפשר
 דבדרך כזה יתפרס נמי דברי תוס' דברכות הכיל באגרוס פ"ח
 ללא דכהן דחינו שיה בכל כלאמר דליחא בישראל אשר עשה פסח
 אף דמלוה ג"כ חטוטתו והואיל דנחה בישראל נחה ג"כ בכסן .
 וידעמי גם ידעמי דיש קלת דוחק לומר ולפרש דברי התוס' כן .
 מ"ט אן שפיר קא מחלקין בעילתא דא . והנה עוד הראה הגאון
 הל' בקיאתו ותרפיתו אשר נלה ל"י חספא ומלל הוא תומ'
 מרגייתא אשר בו ראה לספור דברי מהר"י הל"ז במה שכתבו
 תוכי בשבטות ד"ז דשה" עומאה הוא ללו שאין בו מעשה ואיכ
 לא הוי אלל שב ואל תעשה וכבר אמר הש"ס בברכות שז ואל
 מעשה שאי הכה אומר אי אף שברכא ותוכחא ק'חוינא הכה נ"מ
 אפשר לומר דלאו שאין בו מעשה חיו דומה לגמרי לשב ואל תעשה
 דהס' דליכא לאו כלל רק מניעת עשה יקיל והואיל דמילתא דכהני
 הוא נחתי ג"כ לעורר דקדוק מה במלמח דא אמאי דליחא שם ב"מ
 לניב דקאמר הש"ס ת"ר מנין שאם אמר לו אביו היטעמא כו'
 קעמא דכחך רחמנא כו' הא הכי ה"א ל"יית' ל"י אומאי האי
 עשה והאי לא תעשה ועשה ולא חיי עשה ודמי לית ועשה וכו'
 ותוס' זיל כתבו דקאי ג"כ אהא דלמרו לו אביו היטעמא יטוין שם .
 ומאי קושיל דלימא אי ללו קרא היא ילף מלחמוהו דגדול כבוד
 הבריות שדומה את לית שבתורה ואיכ היא דלמ' עשה דכיבוד אב
 ואם ידחה את לית ועשה דעומאה וכפרט הואיל דקושיטו אינו
 אלל אעשה דעומאה וכבר מסיק שם בברכות דאעשה אמרינן גדול
 כבוד הבריות . וכבר יש ל"י קלת ישוב לזה אך אמאה לדברי הגאון
 ולמילת' אלניס וכו' :

הנה

דברי הרב כהר"ף הם רק דחיות חלוש . ועל דברי
 האחרונים איני תמה מלל מה ענין כבוד אב מה שמלוה
 לבט כספר עשה קך לכבוד הבריות שאינו רק כיון דמטיא לניס
 גלוי לרבי' דלניב היל להרב הגדול להקשות טע' למח כחמת אמרה
 תורה שירחה כממח אל מחזיר לכבוד אב והמה מרוויסו נדחיס
 מפני כבוד הבריות בזקן ואינו לפי כבודו וימת מזה . ועוד אין
 ענין מה שזכר על דברי אביו לבזיון דקרי ליה ר"ל כבוד הבריות
 בכל מקום זה מנאר כנסקי מהר"א ס"י ק"ז והם כהנה קפנה
 ס"י ומ"כ סליג . יאיר חיים כנרך

צו ראובן

היו לו ג' בנות וכן כסיל אחד אשר מהוך רוב
 כסלותו אינינו ראוי להכשא וראובן זה מלה את
 הליו אשר ימות בו וזויה מחמת מימח וחילק נכסיו כרעמו לכל חי'
 מעטתו ובהיות אחת מהם הקטנה שנהס חביבה פליו עד לנחת
 נתן במתנה גמורה ערס כל שני מאות ר"ס להקטנה היא נכ"ס
 ומעכשו רק המתה שכל זמן שכנו השועה חי יקחו פירות של שני
 מאות ר"ט הכיל לבט להיות ריזון ותפרנס מהם ואם לא יספיקו
 לו הפירות ילקח אף מהקרן עד די ספוקו ואחר מות השועה
 יתחו ר' ר"ט או הכשאר לנת הכיל כי מעכשו הם שלה ש"ס תחלי

בהיאר לקחתי תפרט לי חובי תחלה ואח"כ אם יש לך מביעה עלי
 תכפיתי. וכאשר הגיע עת האכול נתפררה החילה וילכו לריבם
 אחר חלות היום חזרו ונגשו לכ"ד והשיב שמעון שאין זו חתימת
 ידו כלל וחזר הוא שיש ביד ראוובן כ"י ממנו והוא ימן טושן מ'
 שים. ושאלו ראוובן למה לא טענת מבראשונה לפני חלות היום
 לכאש ח"י והשיב שכל עילתא דרעמו שכ"י שתחת עליו אין
 משמעותה כו. ופרת ראוובן אח"כ וקיים ח"י ש' שמעון וחזר
 להעמידו ברין והשיב שמעון ככתחילה שזה שש שנים לקח ממנו ראוובן
 ריבית כסף הלואה זו ויומר ורולה להחזיק במעות עבור זה :

צט זז

היה י"י כמאור"ר טענלן גר"ו מק"ק בולדא מלה
 במלה. ע"ד הגדון ראוובן שהלוח לשמפון סך מה על
 משכונות והח"כ נמלאו שלא היו שוין דמי ההלואה ורלוובן טובע
 מעותיו היחידים ושמפון טוען כבר לקחת ממני ריבית כמה שנים
 לפי זמן ההלואה וכשכ"ל זה הוא רולה לעבד מעתו ושאל לפרוע
 מאומה ראייתו דשקיל וערי מר על לשון הכ"י ההקס על ערין זה
 ביניהם והוא משתק אי אזלין כבר לשון המעשים בו שהיה מכר
 גמור לחלוטין ולצמחות או אי אזלין בתי עיקרל דמילתא שאינו
 אלא הלואה רק שכתב בדרך מכר כדי לנאת דרך ה"ג ריבית
 וכיולא. אי תמה על זה דמאי נפקא מיה דלף אם היה מכר
 גמור הא אין לך אונאה גדולה מזו אף ביטול מקח כיון שאינם
 מנייעין בדמי שווין אף למחית הזנות ויכול לכבש המחר אבל
 עיקר הענין דל"ש מכר ל"ש הלואה כ"י הלו לחיוב לכבש כלל
 כדי לכבש על ידו דמי ההלואה ואין הנאמנות הולך כלל על זה
 רק לשוכתו ולזכותו בענין המאכנות ועיקר סמיכתו תליהם ושלא
 יהיה ללוה עליו שום דין ודברים עבור המשכנות כפי מחשבות
 שהיו שום יומר מדמי ההלואה ושלא לזכות בש"ס הביעות מעות
 ולשון הכ"י מינה על זה נפ' אשר הפתח לי והם המלוה מוכת
 שום דבר נושא על דמי המשכנות אינו אלא מביעה בע"פ והלוה
 נשכב ונפטר בעטותיו. אך אי רואה זכות גמור למלוה לפי דפתי
 כיון שהלוה מודע שקיבל ממנו ושהלוה לו סך וכך רק שהוא רולה
 לחסים ולשכב בשביל לקיחת ריבית מכבד לחו כל כמיני למיעבד
 נפשי' רשיפא ככה"ג שכבר לקח ממנו. ולא דמי לז"ש מהרמ"א
 בהגיה ש"פ ב"ד ס"י קפ"ח סכ"ה דלם המלוה בל להולח מן
 הלוה נשכב ונפטר. היינו דוקא שהלוה טוען שאלו המעות והחוב
 הם בפלגם דמי ריבית ואינו רולה להיות רשע בנתינת ריבית
 בפועל אף שכבר פסק אסו. אבל לתפוס דמים אחרים בשביל נתיני
 ריבית נשכב. ומה דהוה הוה הרי לפי דבריו הוא רשע דלף הלוה
 מוזהר ולהיות נשכב על זה אין הרעת סובלת כלל וכי דברי
 אהר"י ד"ש וטובתו כל הימים טענלן בן לא"א מהר"ר יחק לויזק
 זל"ה מבורל :

הבגל יורש מלוה אשמו דמי"ר כשסילק עלמו ככ"ה דל"ה מה
 שקנה אשמו קנה בעל וקנה ממה פסקא דילמא לשולם איירי
 בדלא סילק ולא קנה בעל מפני דלמתי לא אחי לידו דהא מיירי
 במלוה שהיה לה בעם שנשאה כמו שבי הרא"ש וכל הפוסקים אלא
 ודאי כל היבא ש"ח מנכנס והיה אם לא סילק עלמו יד אשה כיד
 בעלה ככ"ה ר"ם ל"א ואם מתה זכה בהם ולא מקרי ראווי כלל.
 כי בשאר מלוה יש משם ראהי לסחור לגעין בגוף התשובה וז"ל
 ומיהו משכבדל דוקא במלוה שפלה לה בירושה וא"כ במלוה שהיתה
 לה עד שלא נישאת וא"כ במלוה שנעשית במעות וכו' וא"כ הראשו'
 השמע בהעמק ככ"י ומוכה ממנו דמלוה שהיתה לה עד שלא נישאת
 ומחה לא זכה בעל משא"כ ככה"ג ממות שביד הקהל ע"ס לואת
 שכ"מ בהגיע זמן שזכה בהם מי שלוה לא נקרי ראווי רק זכה
 האשה וממילא זכה בעלה. וכן משמע בהשכות מכרי"ק ל"א דלם
 זכתה הבת ממילא זכה ג"כ הבעל דמה שקנתה האשה קנה בעלה
 ואפי"ן לשון הש"ס כסוביא דכי לה כמות וכו' זכה ולא זכה
 קהמר ואל הבעל קרי מ"מ טעמא הו' משום דלא כי לה אלא ע"מ
 שמהנה ממנה ועל כן לא זכתה היא וגם הוא ובעל דנקט משום
 דהוא בל ליכול ולתבוע מה שפסק הא"כ. ואין לומר דלף הכת לא
 היה לה זכ"ה בגוויה משום שקנתה משתפנד לרווחא להספיק
 מהם השוטה ואחר מות השוטה זכתה האשה בחוב והו' כירושת
 חוב וממילא מקרי לא בל לידו כמו דמקרי ראווי (והכי מוכח בש"ס
 ופיסקס ס"י רמ"ח) דהואיל דכי לבתו מעשיו זכתה בהם מ"כ
 אחרי מות אביה וכשנשאה זכה הבעל ועדיף טפי מוקפה עליו
 במלוה. וכן מוכח בדברי מ"מ במרדכי וז"ל והא דמיא לקמן אף
 על פי שכתובתה נבית אביה בעלה יורשה כשנכנסה עמו לשם
 יטוואן לא תקפי לפי ריב דהא פי' ההיא ר' נחן היא אינ כשוכתה
 החזיקה וקמה האשה קנה בעלה ולשון ירושה מוכרת כן וכו'
 ה"חיון אינ לא הוכירו בתוס'. מ"מ נשמע מהל כדברינו וכן הסכימו
 עמי בעלי מורה וכן נפסק הלכה למעשה ז"ל :

צח שאר

ראובן שהלוה לשמפון עשרים ר"ט על משכונת
 ומפני שבעיני ראוובן היו המשכונות שוין כדי
 המעות ויומר כתב על המשכונות כי מכירה ככ"ה כ"י שמעון
 יפרה המשכונות בזמן שקבש וחתם עלמו שמעון וז"ל הכתב. מודה
 אי נח"י ולמטה שמכרתי במכירה גמורה וחלוטה לראובן כל מה
 שכל לידו ולרשותו ממה שהיה בידו כסף ח"כ ומלבושים ומקטלני
 וכלים וקבלתי ממנו כל המעות ככסף מלא כל שו"י עד פרוטה
 אחרונה ואין לי עליו שום דין ודברים טענה ופריעה בעולם. וגם
 קבלתי עלי נתיב נתיב נתיב והתחייבתי עלמי שנאם יבא על
 ראוובן שום רעיון משום ארם בשביל דברים הג"ל שמכרתי על
 ושכלו לידו או גיע לו שום חק בשום ענין בחייה אופן שיהי ממזיק
 אי ח"מ לפלותו במיכס ומזומים עלי פקטוק חק המכ"ה א"י
 ראוובן ברזן טוב שנאם אמן לו לפי חסכה הסמוך הבע"ל בשתי
 פליט עשרים ר"ט דהיינו שלושים זהובים ריינש במעות מזומים
 השובים טובה לסוואר בזמן הפרעון אזי התרלה לחזור לי כל מה
 שכל לידו ממני ומימי אי פוטרו מגריכה ואכידה ואפי' משפיעה
 ורשאי למסור כל מה שכל לידו לאחר ואין לי עליו ועל כ"כ שום
 דין ודברים ופסקה בעולם ונחמי לראובן כל פוקק טורם נאמני
 לו ולכ"כ עלי ועל כ"כ הן בדבריו מה שכל לידו או שכבר החזיר
 לי או לכ"כ או שנתן כל אשר לי בפקדון לאחר פ"ס דיבורי אל
 שלא חאכד ולא נפקלגל דבר וכן בכל טענה שבעולם הן נגד טענותי
 או טענת כ"כ עלי שום אלה ושופיה וגי' וק"ה בעולם עד שיבואו
 כ"ף ר"ס הר"ל לידו נעשה בכל אי' בלמי שיד שום תמאי היום
 יס' כי ירד אייר תל"ח ה'ל"ק לאם שמעון בר יעקב ז"ל :

ה ואנכי

הסו"ע האמור לא לנרוע מדברי ה"ה כמאור"ר
 הג"ל קלתיאל דדבריו הם דל"ה נחיס ומקובלי' במ"ש
 דל"ה הסוכרים דלם המלוה בל להול"ח הלוה נשכב ונפטר היינו
 בטענת הלוה שזה החוב עלמו הוא דמי ריבית דלף שוי נפשיה
 רשיפא ואני סמן בקדירתו פ"ס דודאי דמלוה וערב ועדי' משפח
 הלוהה עבדו שומא (ודברי הס"ז ב"ד ס"י ק"ס ס"ק י"א שכתב
 מה שפשו ומה חסולו ל"י) ושכרו על לא חסימון עליו נשך
 משא"כ לוח אינו נעשה רשע אפי' כי כפי וחתום עד דריב זה ברור
 מסו"ר ר"פ הריבית [פי' לקמן תשר' ק"י דלוח זה כיו"ר] ופוד דמלי
 לוח לטעון דרעמו היה כשיבוא מלוה לתבוע ממנו המעות שלא
 לחנם לו רק דרעמו ה"י לטעון טענת ריבית ולא לעשות רשע ואפי'
 דל"י לפי זה לשון רמ"י במ"ש אפי"ן דרעמו נפשי' ונפש המלוה
 רשיע וכן מ"ש סמ"ג בש"ס ר"י הוכח ככ"י ש"י קפ"ו וע' בש"כ
 ס"מ קפ"ט מ"מ האתם יפשה דרבו מלך דרין חלקך בקך דלפילו
 הסוכרי' הלוה נשכב ונפטר היינו בדטוען החוב עלמו הוא ריבית .
 מש"כ כדוסון כבר נתתי לך ריבית כמה שני' לפני ההול"ח דמשי נפשי'
 רשיפא אין לו לומר שיכבש על זה (וכן מבורל כשי"כ במ"מ
 אחר ס"י פ"ב בדיני מגוין דין כ"ד) אפי' יש לו מינו וכדל"ה
 לך

